Dilluns 14 de juny de 1937
Any III Núm. 513
Redacció i Administració: Ronda Universitat, núm. 25.
Imprenta: Tallers núm. 48
Telefons: 1 4 4 6 2 2 1 2 2
BARCELONA
PREU: 15 CENTIMS

ULTIMA HORA

INFORMACIO • CRITICA • REPORTATGE

Avui, pàgina 8:
GERMANS, NO DISPAREU!

«Es recollirà i concretarà, quan hagi arribat el moment, l'estat de consciència de l'opinió pública», diu el President Companys

UN CANCER QUE CAL EXTIRPAR

ignorem si ja estan llestos els actes d'homenatge a Euscadi. Fóra curiós, però, establir un balanç d'allò que hi ha realment de positiu al capdavall de tantes reunions, de tantes recaptes, de tantes festes. Hom ha titulat aquesta "setmana" que almenys fa un mes que dura, Setmana d'Ajut a Euscadi. I, en acabar-la, el comunicat del Ministeri de Defensa Nacional ens diu que la situació d'Euscadi és més greu que mai i que l'urpa del feixisme s'ha apropat molt més a Bilbao, cor de la terra basca.

Potser ja és hora de dir que no creiem en absolut en l'eficàcia d'aquests moviments sentimentals que hom intenta crear a cada nou episodi desfavorable de la guerra. Es més: darrera de tants Comitès pro això i pro allò, i al costat d'alguna bona intenció desorientada, hi ha sobretot una gran quantitat de mòbils de vanitat i de profit.

Als onze mesos són nombrosos, encara, els qui usen els automòbils requisats per portar-hi les amigues als banys, dinen i sopen als restaurants de preu, fan grans estades al café i que s'ofendrien considerablement si us permetéssiu dubtar que treballen per la guerra.

Cal reaccionar implacablement contra aquest estat de coses. El vuitanta per cent de les iniciatives que es produeixen relacionades amb la guerra, no tenen absolutament res a veure amb ella. Generalment no fan sinó entrebancar, desviar esforços.

Eren molts els qui en temps de pau donaven sortida a llur fantasia lliurant-se a l'organització de balls de diumenge a la tarda o reglamentant campionats de parxís. Espanta pensar que aquests elements hagin traslladat llur frivolitat a un camp d'acció tan seriós com és el de la guerra! I no obstant, aquesta és la realitat. Estem abocats a una competència d'iniciatives absurdes i inútils, que neixen i moren en un cartell, en una pancarta o en una emissió radiofònica.

Aquesta frivolitat no seria tan indignant si no tinguéssim —com tenim— la sensació que darrera de tantes iniciatives s'atrinxera un grapat de gent per defugir els seus deures de ciutadania. Molts que haurien d'ésser al front, es passen les hores al volant d'un cotxe adscrit a aquest o aquell Comitè. En molts pisos que no paguen ni lloguer, ni llum, ni aigua, hi ha una legió d'individus falsament atrafegats, el lloc dels quals hauria d'ésser el taller, la fàbrica o l'oficina autèntica.

Hem d'extirpar aquest càncer de la reraguarda. Hem de combatre la pitjor de les ociositats, que és aquella que es disfressa de preocupació, que roba els galons del sacrifici.

En ocasió dels dies d'homenatge al País basc foren repartides unes medalles amb la llegenda: "Tu has ajudat Euscadi." Avui, quan els bascos es troben encara molt més enguniejats, quin dring entre irònic i amarg no tenen aquestes medalles!

President de la Generalitat no ha audiit al seu despatx oficial fins a les dues de la tarda i no ha rebut visites. El President ha saludat els periodistes, i en ésser preguntat pel seu aspecte si es trobava fatigat, ha respost negativament, encara que com és natural en aquestes circumstàncies es posa a prova la resistència moral i física. En pla de conversa, el President ha recordat els Governs de Catalunya que s'han succeït des del 19 de juliol amb participació directa i personal de totes les forces antifeixistes durant els cinc primers mesos i després sense la intervenció directa d'Aucló Catalana, però amb la seva intervenció en llocs destacats de Govern i també amb la cooperació expressa i generosa dels altres petits partits catalans.

Ha dit també el President que ell observa molt atentament l'estat de consciència de l'opinió pública i els judicis i opinions que percep i valoritza com és el seu deure i que recollirà i concretarà així que sigui arribat el moment en què les circumstàncies ho permetin.

Després el President ha elogiat la bona voluntat i els encerts, indubtablement no exempts d'errors, però eficaços i visibles en l'aspecte públic de la tasca realitzada per tots en les enormes dificultats travessades i ha afegit que l'obra més eficaç de Catalunya i dels seus governants en l'aportació a la guerra i a la pau pública en el seu sentit de silenciosa abnegació no serà discret subratllar-la fins més tard, quan es liquidin moltes coses. El President ha recordat també diferents paraules, requeriments i judicis seus en totes les vegades que s'ha adreçat a l'opinió pública a través de tot aquest temps transcorregut fins a arribar als actuals moments en què s'ha aconseguit aquest visible renaixement de la personalitat social.

Ha acabat el President mostrant-se molt optimista pel curs de la guerra i de l'esdevenidor que una vegada guanyada aquesta espera a Catalunya i la República.

Euscadi necessita que sigui defensada!

Madrid, 14. — «Política» en la seva impressió diària, diu:

Les nostres tropes de la Casa de Campo es veieren sorpreses anit per tres explosions produïdes davant de llurs línies.

Els facciosos havien fet esclatar una mina, que deixà completament destruïdes la Casa de Labor, La Torrecilla i l'Església.

Ahir al matí, els soldats de la República realitzaren una descoberta; i com que el terreny era a propòsit instal·laren llurs noves posicions a les que abans ocupaven els facciosos.

Després de l'explosió i durant el dia d'ahir, les bateries rebels canonejaren la població civil i produïren, com sempre, víctimes i danys.

En el sector Pirenenc les tropes de la República realitzaren ahir una gran operació, amb l'èxit més complet.

Després de l'operació, Sabiñànigo quedà amb diverses comunicacions tallades per complet i d'altres, batudes pel nostre foc.

També al front de Santander s'ha aconseguit un ampli avanç de més de quatre quilòmetres de profunditat, després de vèncer la resistència de l'enemic que oposà gran tenacitat a defensar el terreny que li prengueren els nostres soldats.

A Euscadi, després d'alguns dies de relativa inactivitat, els facciosos han tornat a emprar llurs milloors forces, bo i persistint en el seu interès d'apropar-se a Bilbao. En el seu afany d'estalviar vides, el comandament lleial ordenà un replegament per a cercar altres posicions des de les quals la defensa es pogués realitzar en millors condicions i amb menys risc per als soldats.

Euscadi necessita novament que hom la defensi. L'operació realitzada al sector pirenenc pot ésser el principi d'aquest ajut si les nostres tropes d'aquell sector continuen l'acció empresa ahir, amb la qual cosa l'enemic haurà d'acudir en auxili de les seves forces del dit punt retirant-les de Bilbao, perquè li serà impossible fer-ho d'altres llocs. Si allí s'insisteix en l'atac lleial, Madrid, que ja ha demostrat en altres ocasions com sap comportar-se per defensar els seus germans d'Euscadi, persistirà en el seu comportament; i aleshores, ja no serà sols salvar Bilbao, sinó el principi de la derrota total del feixisme.

RES DE NOU...

Comunicat del matí del cap de l'Exèrcit de l'Est a S. E. el President de Catalunya:

«Res de nou fins a l'hora de facilitar el present comunicat.»

HAN ESTAT VOLADES TRES IMPORTANTS POSICIONS DE LA CASA DE CAMPO

Madrid, 14.—Fa dos dies que els soldats que operen en el sector de la Casa de Camp pogueren observar que els facciosos semblava que havien abandonat tres posicions des de les quals es defensaven dels atacs de les nostres tropes. Aquestes tres posicions eren la Casa de Labor, La Torrecilla i l'església de la Casa de Camp.

Més amunt hi ha el cementiri, que domina aquestes tres posicions baixes a les parets del qual els nostres soldats havien arribat en més d'una ocasió i s'havien endut alguns fusells dels facciosos des de la part de fora de les espitleres.

Poc a poc, a força de pic i pala, les nostres trinxeres anaven voltant aquelles reductes, en els quals els feixistes estaven materialment ofegats.

El comandament havia disposat que es construís una mina per tal de fer volar aquestes edificis. Els facciosos, sabedors sens dubte de la maniobra, construïren una contramina. Abans d'ahir, a la nit, quan la tranquil·litat era absoluta, se sentiren tres formidables explosions que foren sentides des de tot Madrid.

Les explosions foren com un senyal: des del cementiri els facciosos començaren a fer un foc ràpidíssim. Totes les seves màquines disparaven sense parar, així com els seus morters i l'artilleria.

Més tard, les bateries dels feixistes allargaren els trets fins a Madrid i regaren els seus carrers de projectils.

Davant d'aquell tiroteig incessant, els nostres soldats no perderen la serenitat i a penes es molestaren a contestar disparant molt pocs trets.

A dos quarts de quatre del matí, es féu la primera descoberta. Una mica més tard començà a clarejar i els nostre homes observaren, amb gran estupefacció, que cap de les tres edificacions mencionades no existia. Únicament s'observaven alguns incendis en els llocs on s'alxecaven les edificacions.

Fàcilment foren ocupats per les nostres tropes aquests tres indrets. Entre les runes ni a les trinxeres no hi havia ni un sol cadàver facciós ni un arma, ni res que pogués indicar una fugida precipitada. Sols es trobaren un exemplar d'«El Ano» i alguns periòdics de Valladolid i Salamanca. També es recolliren alguns cascos d'acer i uns corretjams.

Un cap de la 75 Brigada ha explicat així el cas: La situació d'ells era cada vegada més difícil. Dia a dia veien com les nostres trinxeres els anaven voltant sense disparar un sol tret. Sospitaren també la mina que estàvem construint i feren una contramina.

Per dades que han facilitat alguns evadits se sap que estaven angoniosos esperant d'un moment a l'altre que es produís la nostra voladura. Abans-d'ahir a la nit algun indici els indué a suposar que la cosa s'anava a realitzar d'un moment a l'altre; i sense esperar més marxaren de les tres posicions fent saltar la càrrega de dinamita, que fou de més de deu mil quilos.

Un evadit ha dit que els caps que comandaven aquestes posicions són el comandant Vitoria i el tinent Cabrera, dels quals diu que són uns veritables tirans.

S'HA CELEBRAT EL II PLE

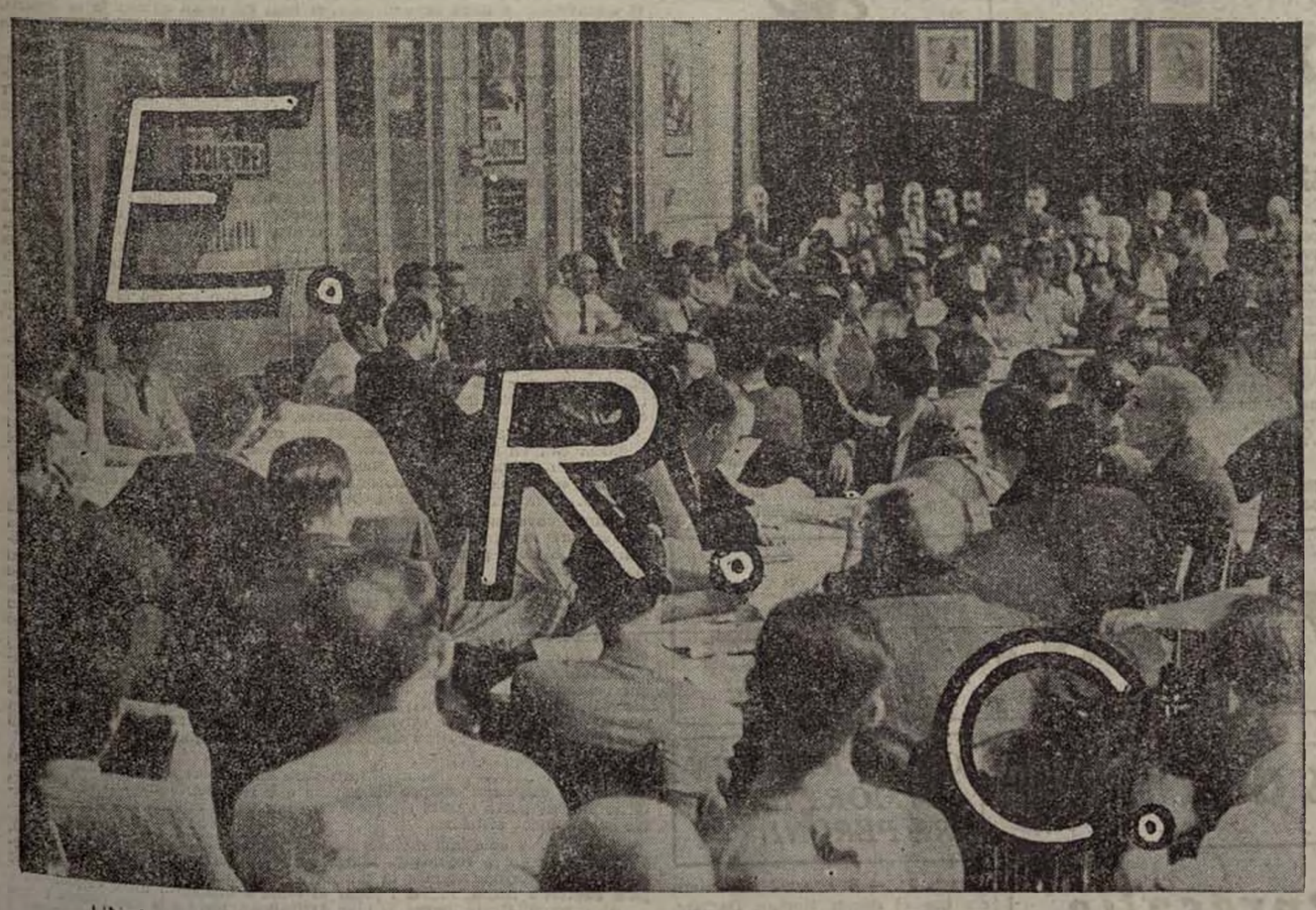

UN MOMENT DURANT EL COMICI CELEBRAT PER E. R. C. (Informació a la pàg 5. - Foto P.-F.)

Catalunya trobarà la seva recuperació total

En acabar el II Ple d'E. R. C. hem demanat a Viceuç Bernades una impressió. Ens ha dit:

«La impressió que hom treu d'aquest Segon Ple, és que Esquerra Republicana de Catalunya continua essent el partit que millor interpreta l'esperit de Catalunya, tant en la seva voluntat de sortir triomfant en la guerra contra el feixisme com en la seva voluntat d'adaptar el fruit d'aquella victòria a la nova era social que tot just s'inicia. La Memòria del Consell Permanent és un model d'sinceritat política i en ella, alhora que es compila tot el que ha succeït en aquests últims mesos, apunta amb oportunitat la conveniència de reforçar cada vegada més el sentiment nacionalista que no pot oblidar mai Esquerra en el qual Catalunya trobarà la seva total recuperació. Per aquesta causa és arribada l'hora d'establir, si no una fusió, almenys un lligam estret per a actuacions futures amb els altres sectors nacionalistes, amb els quals estem units per afinitats d'ideals comuns i en la tenaç lluita contra el feixisme. Catalunya reclama unió i no pas dispersió de les seves forces. Cap aglutinant millor que el del nostre sentiment nacionalista per tal d'aconseguir-ho.»

L'aviació republicana ha bombardejat l'aeròdrom de Cariñena

Quinto i Belchite, sota el foc de la nostra artilleria

Hijar, 14. (Del nostre enviat especial). — L'activitat bèl·lica s'ha reduït a lleugers tiroteigs de fusell i metralladora.

La nostra artilleria ha bombardejat amb gran eficàcia els objectius militars de Quinto i Belchite.

També la nostra aviació ha actuat eficaçment. Ha bombardejat l'aeròdrom facciós de Cariñena i hi ha causat grans desperfectes.

DUES-CENTES BOMBES SOBRE LA POBLACIO D'AZUARA

Volien incendiar les garbes de blat

Hijar, 14 (del nostre enviat especial). — Al voltant de lestres de la tarda d'ahir, es presentaren sobre el poble lleial d'Azuara tres esquadretes d'aparells facciosos que llançaren en total unes dues-centes bombes, algunes de les quals de gran potència.

Per efecte del bombardeig quedaren completament destruïts quatre edificis i uns quaranta de derruïts.

Els criminals avions feixistes dirigiren els seus trets amb més encevament sobre les eres i els graners de blat. Sortosament es trobaven buits i es cremaren tan sols alguns pallers.

Les víctimes d'aquest bombardeig són molt poques. El balanç acusa un mort i quatre ferits.

També resultaren morts quatre cavalls.

De les dues-centes bombes llançades seixanta deixaren d'explotar. D'aquestes n'hi ha algunes de doscents quilos.

*

Hijar, 14. — (Del nostre enviat especial). — La infanteria enemiga es pot dir que no ha actuat en tot el dia d'ahir ni en el matí d'avui.

Els efectius facciosos demostren evidents simptomes d'esgotament degut a la seva impotència. Bona prova n'és l'activitat que desplega la seva criminal aviació.

A la llista d'Azuara, s'ha d'afegir Letux, on una esquadreta de caces facciosos efectuà vols rasants sobre les nostres avançadetes de l'esmentat poble. Sortosament no s'hagué de lamentar cap baixa i fugiren precipitadament els avions feixistes en presència dels aparells lleials.

EL GOVERN BASC SEGUEIX A BILBAO

París, 14. — A les 11'45 es comunicava de Bilbao amb caràcter oficial, que el govern continua a la capital d'Euscadi, i que són desprovistes de fonament les versions facciosos circulades a l'estranger.

Prometo seguir luchando cada vegada amb més entusiasme

Madrid, 14.—El general Miaja ha enviat la següent lletra al Comité de Madrid de les JJ. SS. UU.:

«Estimats camarades: Rebo la vostra lletra de felicitació per haver-me estat concedida del Govern la Gran Creu Llorejada, que agraeixo. En fixar en el meu pit aquesta condecoració, prometo a la meva Pàtria seguir lluitant cada vegada amb més entusiasme fins a aconseguir la seva independència i amb ella la llibertat i la justícia que tant ansia el meu poble. Us saluda afectuosament i és vostre i de la causa antifeixista, Josep Miaja.»

© Archivos Estatales, cultura.gob.es
ARCHIVOS ESTATALES

JEAN HARLOW ★

HISTORIA D'UNA "DONA FATAL"

Va morir després de deu dies de sofriment

En morir diuen que tenia 26 anys. Aquesta dada dels anys gairebé mai no es pot precisar amb encert en una dona i menys en una estrella cinematogràfica condemnada, per un contracte, a esser eternament jove, a tenir sempre els mateixos quilos de pes i a canviar constantment d'espòs, vulgui o no vulgui estimi o no estimi.

Foren vint-i-sis anys totalment aprofitats. Jean no va perdre ni un minut de la seva vida, però en canvi en féu perdre molts a aquella colla de xicotets de Kansas City, tots ells enamorats de la noieta, Harlean Carpentier, que mes tard seria l'enamorada de milers i milers d'homes sota el nom que adoptà de «Jean Harlow».

Sense saber-ho ella mateixa, la futura Jean era una dona: no, aleshores encara no, una doneta fatal. Era bella indubtablement, tenia uns ulls blau-grisos i, sobretot, una captivadora manera de mostrar unes fileres de dents blanques.

Li sortien pretendents d'arreu. Ella els feia patir una mica. Tenia una gràcia i una coqueteria impròpia dels seus pocs anys. Tots els nois de la classe del col·legi on anava li escrivien cartes

«...Si no vols correspondre al meu amor, ideal i bella Harlean, el riu, la pistola o el verí donaran compte de la meva vida».

Però, és clar! Harlean reia, havia nascut una mica per a riure i fer patir els homes. Tenia una atracció poderosa, exercia una influència enorme damunt el sexe contrari.

Quan passava, menuda encara, pels carrers de Kansas City, la població de Missouri que l'havia vista néixer, sentia al seu pas un seguit de declaracions d'amor:

—Harlean, t'estimo.

—Harlean, has d'ésser la meva promesa.

—Harlean si no m'estimes em moriré.

Això li deien marrecs de dotze i tretze anys. Després aquestes paraules les sentirà sovint emocionades, ardentes, apassionades, arreu on vagi, a Los Angeles, a Nova York a Chicago.

De petita, aprengué a muntar a cavall. Els estudis feien poc per ella. Missouri tenia un cel tan bonic, uns camps tan formosos!

De la ciutat de Kansas, la senyoreta Carpentier hagué de marxar amb la seva família a Chicago. Darrera seu deixava una legió nombrosíssima de xicots enamorats. Una mica de la seva missió a la terra era aquesta, enamorar... i no fer feliç ningú.

A Chicago fa la vagabunda. Li plau de badar pels carrers, estudiar la naturalesa humana com el famós personatge de Dickens. Arreu on passa sembra l'admiració. Els homes que troba són idèntics als infants de Kansas. Li parlen d'amor. Les paraules són les mateixes, però la voluntat i la passió son unes altres.

A Chicago mateix inaugura aquell aspecte un bon tros escandalós de la seva vida. S'escapa de casa amb un noi més gran que ella. Es un idil·li a tot fre, foll, cremant. Fugen a les terres càlides de Califòrnia, enceses de llum i daurades pel foc dels tarongers.

Tot és bell, tot és plaent i res no cansa... però es casen i l'idil·li s'acaba. Es el primer marit de la seva llarga sèrie. La vida comença novament per a ella.

*

—Em vols acompanyar a l'Estudi?

Això diu una dona a Harlean. Una amiga seva. Fa una calor terrible, però, per altra banda, tampoc no sap on anar.

—Sí, t'acompanyo.

Mentre espera que la seva amiga rodi una escena insignificant, la seva companya no és gran cosa, passa la gent de la Fox i la miren. Realment avui Harlean està encisadora. Els ventiladors de l'Estudi li han esbullat una mica els cabells. De bon matí ha corregut a cavall i encara duu al rostre la calor i l'empremta de l'esforç realitzat.

—Què miren aquests badocs? —diu una persona darrera seu.

Es un dirigent de l'editora. Els tramoistes i els «extres» s'allunyen. Els electricistes i els ajudants encara fan una mica el ronsa. Es tan atraient!

—Perdoneu, senyoreta, la meva brusquedat. A qui espereu?

Ja n'hi ha prou, la conversa està començada i d'aquest diàleg neix ufanós l'esdevenidor de «Jean Harlow», l'artista de cinema.

El director la fa entrar als Estudis. Primer, com una de tantes, després, no massa de pressa, va pujant. El seu primer paper de cara i ulls el fa sota la direcció de Hal Roach-Sart, en camisa, prou curta perquè deixi veure les cames superbes de «Jean Harlow», la noia que ha canviat el nom, però que no ha canviat aquell poderós atractiu que exerceix sobre els homes.

Ella no ho vol, però es una dona fatal en el llenç i fora del llenç. Un dels seus marits se suïcida per ella. Se sent vell decrèpit davant de la joventut cremant de l'estrella. I l'espòs, nu, davant d'un espill, es mata. Es la mort de l'heroi vençut. Un altre marit cau d'un avió en marxa. També és suïcidi?

*

Ha nascut per a fer-se estimar i per a estimar poc. La seva carrera es una carrera gloriosa, triomfal. Es excitant i encisadora. Plau, plau molt. Es feliç? No. Una malaltia, per altra part molt poc poètica, la turmenta i la fa sofrir d'allò més. Ha d'ésser transportada a una clínica de Los Angeles.

A la «rossa bruna» l'està matant una crisi d'urèmia. Una legió d'admiradors està dies i dies vetllan, a la porta de la clínica la seva actriu predilecta.

Durant deu dies pateix com una damnada. Es un sofriment terrible que esborra ràpides totes les hores de felicitat viscudes. Finalment, la cruel malaltia triomfa i Harlean Carpentier, als vint-i-sis anys, mor a la sala freda de l'hospital.

Com a darrer tribut al seu nom, al nom dels somnis que ha viscut, el cap de l'estrella es recolza als braços d'un home, de William Powell. Les seves mans tancaran aquells ulls, aquells ulls blau-grisos que enamoraren els minyons de Kansas City.

Ll.

PEL·LÍCULES

A LA RECERCA DE MATERIAL

* Ja estic de tornada a Nova York, a la recerca de material per als meus articles. L'hivern està en franca retirada i el litoral de l'Atlàntic es disposa a gaudir dels dies de sol que són l'orgull d'Hollywood. Els novaiorquins s'alegren de tornar a sentir la dolça caloreta del sol primaveral a jutjar per l'aspecte joiós dels vianants.

Però deixem aquestes disquisicions i vegem què passa al regne de les ombres.

Les botigues de diversions o, en altres paraules, els cinemes gaudeixen una era de prosperitat. A jutjar per les multituds que agombolen als vestíbuls dels teatres de Broadway, les estadístiques que ens parlen de milions de persones sense feina es refereixen a un altre planeta.

Al teatre Paramount estaven passant un film de Bing Crosby, «Boda a Waikiki» el qual resultà molt entretingut i molt ben acollit pels espectadors segons es pot deduir pels comentaris que vaig sentir a la sortida. Al Capitol s'havia acabat l'exhibició de «Romeo i Julieta» a preus populars, i al famós coliseu de Radio City es notava bona afluència de forasters.

Vaig tenir ocasió de saludar Gary Cooper, el qual, acompanyat de la seva esposa visita la gran metròpoli. Gary Cooper tenia un aspecte molt diferent de l'última vegada que el vaig veure a Hollywood treballant en el film de Cecil B. de Mille «El planer». S'havia tallat el llarg cabell que portava en el film i de la seva cara havia desaparegut l'aspecte de cansament que vaig observar mentre estava treballant.

Gladys Swarthout està treballant a la ràdio amb gran èxit. Participa en un programa setmanal patrocinat per un fabricant de gelats i de tant en tant canta una òpera al Metropolitan. El seu espòs, Frank Chapman, que és un barítón notable, col·labora amb ella en els programes de ràdio. Però crec que Gladys no trigarà a tornar a Hollywood per tal de reprendre la seva feina a l'estudi de la Paramount.

«L'última jugada» (Her Husband Lies) es va estrenar la pel·lícula al teatre Criterion, i quan els meus lectors la vegin els recomano que es fixin en diverses escenes que representen el famós Times Square de Nova York, però que, naturalment, foren filmades a Hollywood. He d'afegir que no sabent-ho molts novaiorquins, creuran que han estat preses a la seva ciutat. Un altre detall digne d'esmentar es que la pel·lícula s'estrenà en un teatre que està situat al mateix lloc on succeeixen una gran part de les seves escenes.

El carrer 42 de Nova York es ple de cinemes que projecten pel·lícules antigues a preus econòmics, i que tenen una clientela nodrida. Passant per allí, fa pocs dies, vaig veure anunciades les següents pel·lícules: Dietrich i Gary Cooper en «Marroc» (Morocco); Charles Laughton, Gary Cooper i Tallulah Bankhead en «Devil and the Deep», «If I Had a Million» (Si jo tingués un milió); «King of Kings», (Rei de reis); «I'm No Angle» (No sóc un angel), amb Mae West, i «Cavalcada» (Cavalcade).

Edward SCHELLHORN

Greta Garbo, la modesta noia sueca, alta, prima, estilitzada, que s'ha convertit en una de les més brillants i úniques personalitats de la pantalla, nasqué a Estocolm, Suècia, un dia 18 de setembre.

Es filla de Sven Gustansson, petit comerciant establert a Estocolm i el seu veritable nom es Greta Gufstanson. Te una germana i un germà. Aquest darrer treballa al teatre sota el seu veritable cognom. El seu pare i la seva germana són ja morts.

Greta fa cinc peus i sis polzades d'alt, el seu cabell és ros daurat, els seus ulls blaucels i el seu cutis blanquíssim. Ja des de molt curta edat, la seva màxima ambició fou arribar a actriu... una gran actriu... Als 14 anys la sorprengué la mort del seu pare, el qual els deixa gairebé a la misèria. Obligada a treballar, Greta es col·loca de dependenta en uns grans magatzems de capells de dona a la mateixa ciutat d'Estocolm.

Fou per pura casualitat que l'encarregat de publicitat d'aquests magatzems la va veure un dia i decidí emprar-la com a model. La seva fotografia publicada com a anunci en un gran nombre de revistes li va valer que li oferissin interpretar un film curt de propaganda. Es tractava d'un film anunciador de capells.

Un director cinematogràfic d'Estocolm va veure per atzar aquest film i s'interessa per aquella noia... li va oferir una oportunitat en un film que realitzava sota el títol «Erik el vagabund». Maurici Stiller, el millor director que aleshores hi havia a Suècia, va veure la pel·lícula i li cridà l'atenció el treball de Greta. Des d'aleshores canvia la sort de la modesta noieta sueca. Stiller, amb el seu gran geni creador, va veure en ella una estrella. Va començar per canviar-li el seu cognom Gustanson, pel de Garbo, que l'ha feta cèlebre. La seva interpretació de «Comtessa Elisabeth Dolina», en el grandiós film suec «L'Expiació de Gosta Berling» li va valer grans elogis. Stiller no s'havia equivocat... El film guanya el Premi Nobel, i la Metro Goldwyn-Mayer sempre a caça de noves sensacions, oferí un contracte a tots dos: el director i l'estrella...

Quan arriba als Estats Units Greta Garbo no sabia una paraula d'anglès. Quelcom tímida per naturalesa s'espantà davant la febre de producció dels Estudis. El seu únic amic i confident fou Maurici Stiller, el qual cada dia se sentia més lligat a ella. Quan Stiller torna a Europa i Greta es queda sola, la fama, que augmentava de dia en dia, gairebé l'espanta...

La primera pel·lícula que realitza a Amèrica fou «El Torrent». Després d'aquest èxit en seguiren d'altres, que augmentaven cada dia l'entusiasme general per la insigne actriu sueca... «Temptació», «El Dimoni i la carn», «Amor», «La dona divina», «Orquídies salvatges», «El bes», «La dama misteriosa», foren les ... millors pel·lícules mudes...

Amb l'adveniment del sonor, hom va creure per uns moments acabada per sempre la brillant carrera de Greta, l'única. Però l'estrena d'«Anna Christie», la seva primera pel·lícula sonora, fou acollida amb un èxit superior als anteriors. Les seves més cèlebres pel·lícules sonores han estat fins a la data «Romantic», «Inspiració», «Susan Lenox», «Mata Hari», «Gran Hotel», «La reina Cristina de Suècia», «El vel pintat», «Anna Karenina». En l'actualitat filma la cèlebre obra «La Dama de les Camèlies», junt amb Robert Taylor i John Barrymore i es prepara per a filmar «Beloved» junt amb Charles Boyer.

Greta te una veritable passió per la soledat, i no permet que ningú visiti l'escenari on treballa. Tímida i vergonyosa per naturalesa, l'espanten els estranys. I aquest etern desig de solitud ha creat la impressió que el seu caràcter es quelcom salvatge. En realitat a Greta no li desagrada la societat, sempre que sigui d'amics íntims, i l'encisa passar una estona amb aquests amics.

En la seva vida privada, Greta refusa en absolut les complicades «toilettes» que exigeixen sempre els papers que representa davant la càmera. Generalment porta vestits d'esport, de suau teixit anglès, i capells de feltre summament senzills.

Es diverteix com una nena el dia que aconsegueix anar al cinema sense que ningú la reconegui. Malgrat que la gent creu el contrari, Greta adora Califòrnia. Admira la platja, les muntanyes, el paisatge d'aquest país. Prefereix nedar, remar i jugar al tenis a qualsevol altre esport.

Molt sovint Greta marxa al Llac Arrowhead, lloga allí una caseta i una barca per a ella sola, i rema fins a quedar extenuada... Li plau el teatre i l'òpera... Llegeix incessantment, quan es a la seva llar. Cada matí, la seva secretària li presenta, degudament seleccionats, retalls dels millors periòdics de Los Angeles, Estocolm, Suècia, etcètera..., en la seva llibreria hi ha moltes obres d'antiga literatura sueca.

Fora del llenç, no usa mai maquillatge. Porta la cabellera estesa, de forma molt original. Aquest pentinat s'ha fet popular arreu del món sota el nom de «cabellera estil Greta Garbo». El seu color favorit és el vermell; ho ha estat sempre. Li plauen els discos de gramòfon, i les pel·lícules de «Noticiaris». Es puntual fins a l'exageració.

No li plauen les coses cridaneres... Mai no porta joies fora del llenç, i sobre el vestit, té idees molt personals. Es passeja pertot arreu en un cotxe negre, petit i vulgar, i mai no assisteix a «reunions del gran món» ni a «representacions de gala». Aprengué l'anglès en sis mesos, i encara recorda, molt divertida que la primera paraula que aprengué fou «applesauce», ja que la sentí continuament en l'escenari en que treballava.

Te gran sentit de negocis i guarda gran part del diner que guanya, per a quan sigui vella. La seva dentadura es perfecta. Mai no l'ha tocada un dentista. A l'estiu, li plauen els gelats, i se'n fa servir un cada tarda a l'escenari mentre treballa. Quan està contenta, acostuma a xiular...

Està convençuda que Greta Garbo no es la gran actriu que tots proclamen. En resum: gairebé mai no es mostra completament satisfeta del seu treball en els papers que li confien... Tal vegada aquest incessant desig de superació sigui el secret del seu gran èxit...

POTINS * DE HOLLYWOOD

Un perfecte «gentleman» en busca de la pista d'un crim perfecte: aquest és el paper que interpreta William Powell en «La meva exmuller i jo», amb l'exquisida Jean Arthur com a «partenaire». Elegància, interès, sensació, ironia i les més divertides situacions en contrast amb la part emocionant de l'assumpte, són els ingredients que fan de «La meva ex-muller i jo» una pel·lícula magistral.

*

Dorothy Lamour es veie per primera vegada al llenç quan assistí a la projecció prèvia del film Paramount «Començà en el tròpic», però no comunicà a ningú la seva impressió.

*

Després d'una brillant actuació als escenaris de Nova York, Walter Abel ha reingressat als estudis Ràdio per a interpretar un important paper en la pel·lícula d'aviació «Volant envers la glòria».

*

Marlene Dietrich, vestida amb un abric obscur adornat amb una bonica pell de llop, passà desapercebuda davant un grup d'aficionats estacionats a la porta de l'estudi de la Paramount. Però els admiradors de les estrelles són gent pacient, car saben que un altre dia aconseguiran fer la pau amb escreix d'aquest descuit.

*

Ida Lupino està molt preocupada perquè les seves ocupacions a l'estudi no li permetran acompanyar la seva mare que aviat sortirà cap a Europa... En acabar el rodatge de «Començà en el tròpic», Fred Mac Murray obtingué unes vacances de tres setmanes i la primera cosa que féu fou desconnectar el telèfon de casa seva.

*

Joan Fontaine, l'estrella rossa recentment addicionada a l'elenc de la RKO Ràdio, ha estat designada per al principal paper d'una nova pel·lícula que porta el títol provisional de «La crida a escena».

DES DELS ESTUDIS DE LA * MONOGRAM

Han acabat amb complet exit les gestions que fa algun temps inicià davant el productor Samuel Goldwyn, Scott R. Dunlap, director general de producció dels estudis Monogram perquè li fossin cedits els serveis professionals de l'actor i campió mundial de tennis, Frank Shields, per a animar un important rol en la producció «El deixeble mestre». Mickey Roomey, l'actor infantil de l'elenc artístic de la Metro, és una altra de les conegudes figures del llenç que encarnarà un dels personatges centrals de l'obra.

«El deixeble mestre» és una versió de l'argument original del celebrat escriptor Robert Lee Johnson «The Hoosier Schoolboy». William Nigh serà el director, amb Ken Goldsmith a càrrec de la producció de la pel·lícula.

Ha quedat enllestit el muntatge de la primera producció realitzada, i a ésser pròximament distribuïda en els mercats estrangers, per la Monogram Pictures, «Barreres de foc», una veritable simfonia fotogràfica que relata les aventures de dos jovenets que aconseguiren, després de mil vicissituds, trobar el camí de la decència. En aquesta obra es desenrotlla un enorme incendi en una selva, que és un espectacle meravellós. Intervenen en la interpretació de l'obra Frank Coghlan, Florinne Mac Kinney, Edward Arnold (fill), Irene Franklin, Guy Bates Post, Herbert Corthell, Milburn Stone i Adison Randall.

*

Amb Inez Courtney i Weldon Heyburn en els rols estel·lars de la pel·lícula «L'home número 13», de la Monogram, el director William Nigh començarà molt aviat el rodatge d'aquesta sensacional pel·lícula policíaca misteriosa.

adimirable, que és la seva principal característica.

Després del seu gran èxit en «Barret de copa», prepara «Seguim l'esquadra» i «No vull ballar amb tu» en la qual veurem de nou l'art incommensurable de l'heroi del ritme i de la melodia.

Fred Astaire, l'home que ha viscut ballant i per al qual el setè art és un complex de valors frívols, és amb Ginger Rogers, el creador triomfant del film musical.

Darreres informacions

El projecte de seguretat de les flotes de control

No serà permès cap acte de represàlia

Londres, 14. — El text de l'acord sobre la seguretat de les flotes de control tramès al govern legítim espanyol i a les autoritats faccioses de Salamanca es refereix únicament al respecte de les banderes estrangeres i a l'extensió del sis tema de les zones de seguretat.

En un document anex, que no serà tramès a València ni a Salamanca, es troba el complement d'aquest acord i soluciona certs punts de procediment entre les quatre Potències que exerceixen el control.

En aquest anex, segons sembla, es descarten les possibilitats d'una repressió individual i no permet cap acte de repressió abans que s'hagin efectuat les consultes pertinents.

En el mateix text els quatre Governs preveuen la discussió ulterior de totes les mesures susceptibles de concedir una major seguretat a les flotes, tenint solament en compte el seu caràcter nacional.

Sobre aquest punt, França ha decidit defensar tota mesura d'«internacionalització» de les flotes de control.

Sobre la posició francesa els delegats anglesos no volen de moment pronunciar-se, ja que esperen rebre aviat les respostes del Govern legítim d'Espanya i de les autoritats faccioses.

Als cercles diplomàtics britànics no es creu que les dues parts contendents a la península ibèrica elevin objeccions al projecte que els ha estat sotmès.

UN CONGRES INTERNACIONAL D'AUTORS I COMPOSITORS

París, 14.—Aquest matí s'ha inaugurat al Saló del Rellotge del Ministeri d'Afers Estrangers el dotzè Congrés de la Confederació Internacional de Societats d'Autors i Compositors.

El Congrés reuneix 200 delegats els quals representen a 28 nacions i té per objecte preparar una legislació internacional del dret de l'autor.

Estudiarà totes les qüestions que es refereixen a la vida del teatre, de les lletres i la música.

Per als alemanys, "tots els que tracten amb bolxevics també ho són"...

Berlín, 13. — Els periòdics publiquen articles en to aparentment d'indignació per les acusacions que hom fa a la Gestapo d'haver estat en connexió amb Tukhatxevski i altres generals russos condemnats pel Tribunal a la darrera pena.

El «Nachtausgabe» diu que de cap manera no podien els alemanys recórrer a cap rus per a portar endavant llurs plans militars, puix que per a Alemanya «tothom qui tracta amb bolxevics és bolxevic també».

COMPLICAT EN LA MORT DE PERE PERONI

Paris, 14. — El «Paris-Midi» anuncia que el doctor Roman Dadiani, que tingué un paper estrany en el curs de la desaparició de l'«escout» brasiler Pere Peroni, ha estat detingut a l'estació de Peruwels, localitat de la frontera franco-belga.

Ahir al matí declarà que havia fugit amb Raoul Soares, amb la complicitat d'algú el nom del qual es negà a donar.

ULTIMA HORA

prega a tothom que hagi d'enviar-nos notes, avisos, etc., que ho faci amb l'anticipació necessària i reduïts al màxim. L'escassetat de paper no ens permet publicar notes extenses

© Archivos Estatales, cultura.gob.es
ARCHIVOS ESTATALES

Han estat consolidades les posicions ocupades al sud del Teix

Escassa activitat als fronts del Centre

Madrid, 14. — En tots els fronts propers a Madrid hi ha hagut intens tiroteig produït pels continus atacs de foc de les nostres forces a les posicions feixistes. Els rebels contestaren dèbilment, i donaren la sensació, després de les incursions efectuades per les nostres patrulles, que estaven acumulant efectius en algun sector.

El comandament i l'exèrcit del poble estan previnguts davant qualsevol contingència.

Els tiroteigs s'han intensificat als fronts de Carabanchel, Casa de Campo i Pont dels Francesos.

Hi ha hagut lleugera rectificació de línies, favorable a les nostres forces, al sector nord de la província de Guadalajara, per Almadrones. També han estat millorades les nostres línies per la part de Las Inviernas, sense que hagi estat necessari disparar molt, puix que els feixistes abandonaren el terreny sense tractar de defensar-lo.

Als sectors de la Sierra, a part del diari canoneig, res de nou.

La nostra aviació ha prestat serveis de vigilància en tots aquests sectors i ha bombardejat les posicions enemigues de les immediacions de Revenga i carretera de La Granja a Segòvia.

Pel sector del Jarama hi ha hagut moviments de forces per part de l'Exèrcit popular. En altres sectors, fort canoneig de les nostres bateries que han bombardejat amb violència les posicions rebels. Els canons feixistes han respost dèbilment al foc de què han estat objecte per la nostra part.

S'han consolidat notablement les posicions conquistades ahir al sector sud del Teix, especialment al costat del Cerro Nagañales. El poble haestatultrapas at i el bombardeig dels nostres canons ha estat de gran intensitat contra les posicions enemigues, en les quals hom ha observat lleugeres concentracions que han estat desfetes.

L'aviació ha prestat els seus acostumats serveis de vigilància, sense trobar enemic.

Afirmem i testimoniem davant la Vostra Santedat!

La clerecia basca exposa al Papa els crims del feixisme internacional

València, 14. — La clerecia basca ha adreçat al Papa una carta, que diu així:

«Beatíssim Pare: La clerecia basca de la diòcesi de Vitòria, sotmesa al Govern d'Euscadi, agenollada als peus de Vostra Santedat, representada pels sacerdots que sotsscriuen, testimonis oculars alguns i tots amb plena i absoluta certesa dels fets notoris que s'exposen a Vostra Santedat i amb el més humil acatament, diu:

Que des que el Govern basc exerceix la seva autoritat (7 d'octubre de 1936) a aquesta zona de la diòcesi de Vitòria, el clero no solament ha estat respectat en els seus drets, en la seva acció sacerdotal, en l'exercici del culte i en la seva vida i interessos personals, sinó que ha rebut l'ajut del Govern per a tot això, com ha pogut notar-se en l'organització del Seminari Conciliar, en l'excepció del sacerdot del compliment de les lleis militars en els fronts de lluita, en la garantí i defensa que ha prestat per a l'exercici del culte i en tots els aspectes de la vida eclesiàstica.

Si bé és cert que abans de l'adveniment d'aquest Govern es cometeren atemptats contra sacerdots o llocs sagrats singulars i hi ha hagut també després del 7 d'octubre burlant la vigilància de l'autoritat.

Que el 31 de març darrer fou bombardejada la important vila de Durango, destruint-la en gran part, enderrocant la seva magnífica església parroquial de Santa Maria i l'església moderna dels Pares Jesuïtes, i causaren la mort de dos sacerdots que en aquell moment exercien llur ministeri i a multitud de fidels que aïen missa; també enderrocaren el convent de Religioses Agustines i en mataren tretze així com causaren innombrables víctimes.

Que així mateix el dia 26 d'abril, l'aviació al servei del Govern del general Franco bombardejà i metrallà la venerable vila de Guernica, cremà l'església de Sant Joan, deixà malmesa la de Santa Maria, reduí a ruïnes gairebé tots els edificis de la vila, metrallà sense compassió als seus habitants quan corrien espaordits i fugien dels ensulsiaments i incendis que els voltaven i causaven centenars de morts.

Els avions, que volaven impunement gairebé arran de terra, veien perfectament les ruïnes i víctimes que causaven a les quals perseguien amb consciència plena del que feien.

Semblant conducta i semblants efectes observaren i causaren en altres pobles com Albarcegui, Iguernikai, seguint la mateixa labor destructiva de bombardeig en altres poblats i llogarrets.

Aquests fets que aquí consignem, de la realitat dels quals donem testimoniatge conscient, ferm i seré davant la Vosta Santedat, són els mateixos que en la seva informació oficial ha publica el Govern Basc, la veritat dels quals s'ha volgut negar atribuint ruïnes i incendis als soldats del mateix Govern. I davant aquesta difamació del nostre poble, nosaltres, el Clergat Biscai, ens creiem en el deure de fer arribar a la Vostra Santedat, el nostre Pare comú, al qual necessitem dir el nostre dolor i la nostra tribulació en aquests dies de guerra cruenta.

En nom de tota la clerecia basca i d'aquest poble fidel a la seva història religiosa, en els moments més durs i tot d'una guerra cruelíssima, els sacerdots que subscriuen, accedint al prec respectuós del President del Govern d'Euscadi, desitjosos de fer arribar a la Vostra Santedat la veu de la veritat fem aquesta declaració que la consignem lliure, serena i justa, estimant-la en tota raó de justícia, i oferim a la Vostra Santedat el testimoni de l'alta veneració i profund acatament amb què ens recollim als vostres peus.

Bilbao, 11 de maig del 1937.

Signen: El vicari general, Ramon Gabarrido; canonges, Yatre, De Vitoria i Pere de Menchaca; capellà ecònom dels Sants Joans (Bilbao) Agustí Isusi; capellà ecònom de San Antoni (Bilbao) Enric Ledetma; capellà encarregat de San Nicolau, Josep M. de Marcoartu; capellà ecònom de Deutso (Bilbao), Josep de Ortiz; capellà encarregat de Begoña, Fortunat Unceta; coadjutor de Guernica, testimoni ocular, Eusebi de Arronatebia; arxiprest de Durango, testimoni ocular, Franc de Aboitu; capellà encarregat de San Vicenç, Felip Gastañatorre; capellà encarregat d'Inyautxu, Letuli Ararzàbal; capellà ecònom de Santiago, Alexandre d'Echevarria; capellà encarregat de la Sagrada Família (conciliari de les Joventuts Catòliques de Biscaia), Joan d'Oribe; capellà ecònom d'Abaniano, testimoni ocupal, Pere d'Atuña; coadjutor de Mirelaga, testimoni ocular, Didac d'Oar Arteta; coadjutor d'Arabacegui, testimoni ocular, Pascasi Echegarraga; coadjutor de Guernica, testimoni ocular, Eugeni Arana; coadjutor de Berriatua, testimoni ocular, Mateu d'Uribe; capellà encarregat d'Elorrieta, Manuel de Madariaga; coadjutor de Santa Anna, testimoni ocular, Joan de Mendive; coadjutor de Larrauri, testimoni ocular, Josep M. d'Oar Artela; coadjutor de Marquina, testimoni ocular, Josep Antoni d'Oar Arteta.»

NO SE'LS PODRÀ FER CALLAR?

Ens han visitat diversos veïns, particularment del Districte V, per pregar-nos que denunciéssim l'escàndol que representa el fet que grups de ciutadans i ciutadanes, a altes hores de la nit, escridassin amb cançons, les més de les vegades obscenes, els carrers del barri, on torben el son de la gent que l'endemà han d'anar a treballar.

Fóra convenient — ens remarquen els ciutadans — que l'autoritat veiés la manera de fer callar els desvagats "juerguistas".

"Tinc quatre fills i tots quatre són al front..."

Madrid, 14. — Ahir, diumenge, invitat per a lliurar una bandera a una de les brigades que suara va intervenir amb gran eficàcia en una operació, el general Miaja pronuncià un breu discurs. Aludí la responsabilitat que contreien els soldats des del moment en què eren objecte de semblant distinció.

«No podeu conformar-vos —va dir— amb continuar com fins ara. Teniu l'obligació de superar-vos, de fer-vos dignes de l'honor de què sou objecte.»

Aquestes paraules foren rebudes amb gran ovació.

Una senzilla dona que hi havia asseguda en una de les butaques de més enrera del saló, va demanar que li fos permès de dir unes paraules. S'accedí a la seva petició, i la dona va dir:

«Només sóc una dona espanyola. Tinc quatre fills i tots quatre són al front. També tinc quatre filles i en aquests moments no sé exactament on són. Estic satisfeta i solament he vingut aquí per tal de veure i escoltar el general Miaja.»

Aquestes paraules foren premiades amb eixordadors aplaudiments.

El sots-secretari d'Assistència Social, Mestres Puig, greument ferit

València, 14. — A la Direcció General de Seguretat digueren als periodistes que el tinent coronel Ortega seguia malalt al llit i que la tranquil·litat era absoluta en tota la zona lleial.

Després es donà compte d'un accident automobilista sofert pel sots-secretari d'Assistència Social, senyor Mestres Puig. Els seus tres acompanyants resultaren ferits de poca consideració i el senyor Mestres, de bastant gravetat.

Carles Pi i Sunyer es reintegra a l'Alcaldia

Ha pres novament possessió de l'Alcaldia l'alcalde senyor Carles Pi i Sunyer, ja cessat, per tant, en el càrrec d'alcalde accidental, el conseller regidor senyor Hilari Salvador.

Aquest migdia el senyor Pi i Sunyer ha rebut els informadors, als quals ha donat compte d'haver-se reintegrat al seu càrrec.

Ha afegit que no tenia res de particular a comunicar-los i que sols havia volgut saludar-los després de la seva absència.

La "guerra total" dels bàrbars feixistes...

En entrar a Eibar, afusellaren quatre metges

Entre les víctimes hi ha un nebot de Zuloaga i el futbolista Gabilondo

Hendaia, 13. — Han arribat a aquesta població informes que mereixen crèdit absolut sobre un monstruós crim de les forces feixistes. Es l'assassinat que per mitjà d'afusellament de quatre metges que es quedaren a Eibar compliren el seu deure professional.

Els primers dies de l'ofensiva que, en aparença, era dirigida pel general Mola, la pressió que les forces invasores varen fer sobre Eibar, secundada per un gran nombre d'avions alemanys de bombardeig, va impedir de dur a terme una evacuació sistemàtica, i a Eibar romangueren algunes persones que pel seu estat físic no havien pogut ésser evacuades immediatament.

Fou decidit que seguissin a Eibar quatre metges per tal de poder-les atendre com calia. S'oferiren voluntàriament, sense pensar que poguessin ésser víctimes de la criminalitat facciosa els doctors Zuloaga, nebot del pintor; Gabilondo, que fou popularíssim quan jugava com a mig ala de l'Atlètic de Madrid, Viteri i Garati.

Així que entraren els traïdors i els estrangers a Eibar, foren afusellats sense formació de causa els dos metges esmentats primerament. Els altres dos foren empresonats, i segons notícies que han arribat, també a Hendaia, han estat afusellats fa pocs dies.

Aquesta notícia ha produït una emoció profunda. Hom recorda que fins al començament de la guerra a Espanya, els metges que restaven als hospitals, tenint cura dels ferits, sempre havien estat respectats. Els rebels han dut a la guerra normes de brutalitat, i hom recorda el que va passar a Toledo i en altres indrets, com són l'assassinat de ferits, de metges i d'infermeres en els hospitals, com va passar a Toledo.

Miaja, fill predilecte de Madrid

Madrid, 14. — «La Libertad» sollicita que es consideri el general Miaja com a fill predilecte de Madrid, i per aquest motiu eleva el prec a l'Ajuntament.

Ossorio i Gallardo, Jiménez de Asúa i Ruiz Funes, al Palau de la Generalitat

El President Companys passà tot el matí d'ahir, diumenge, treballant al seu despatx de la Residència. Va ésser visitat pels senyors Lluís Jiménez d'Asúa, enviat extraordinari i ministre plenipotenciari de la República espanyola a Praga i Marià Ruiz Funes, ministre plenipotenciari encarregat d'afers d'Espanya, a Varsòvia; diputat Genia Ganga, i el senyor Fabra Ribas, ambaixador d'Espanya a Suïssa.

Estigué també al Palau de la Generalitat l'ambaixador d'Espanya a França, A. Ossòrio Gallardo, que no pogué veure el President per trobar-se absent en aquells moments. El senyor Companys tornà la visita al senyor Ossòrio i Gallardo, a l'Hotel Majestic, on s'estatja, a primeres hores de la tarda.

Es creada la Junta de Defensa Passiva de Catalunya

El «Diari Oficial» ha publicat un Decret del Departament de Treball i Obres Públiques que entre altres coses disposa:

Es creada la Junta de Defensa Passiva de Catalunya que aplegarà els serveis d'aquesta índole, o siguin: «Treball Voluntari», del Departament de Treball; «Defensa Passiva» i «Serveis Z», del Consell de Sanitat de Guerra, i «Secretaria de Defensa Passiva», del Comitè Pro Exèrcit Popular.

L'esmentada Junta estarà integrada per un representant de cada un dels esmentats serveis, els quals seran nomenats pel conseller de Treball.

A més, també en formaran part un representant de la UGT, un de la CNT i un d'ERC, nomenats per les dues Organitzacions.

La Junta de Defensa Passiva de Catalunya, tindrà per missió prendre totes les mesures encaminades a la protecció de la població civil contra tot possible atac aeroquímic, aeri o marítim, auxiliar-la en tots aquests casos, disposant la construcció de tots els refugis que es creguin necessaris, la continuació dels començats que siguin útils, llur conservació i llur vigilància.

La Junta de Defensa Passiva de Catalunya, malgrat la seva funció específica civil, tindrà una relació estricta amb l'Estat Major de l'Exèrcit de l'Est i, d'una manera directa, amb els seus serveis de «guitles i enlerias», així com també amb la Comissaria General d'Ordre Públic de Catalunya, pels efectes d'ordre en cas de bombardeig. Amb tot i donar un organisme de caràcter civil, en cas de guerra, aquesta Junta de Defensa Passiva de Catalunya, passarà automàticament a dependre de l'Estat Major de l'Exèrcit de l'Est, sempre que aquest ho cregui oportú.

Els comissionistes de «productes nazis»

Blomberg surt de Florència

Florència, 13. — El mariscal Von Blomberg ha sortit aquest matí cap a Berlín en avió, acompanyat de la seva filla i dels membres del seu seguici.

I Neurath de Budapest

Budapest, 14. — Von Neurath ha sortit, a les nou, en avió, de l'aeròdrom de Matyasfold. Ha estat acomiadat per De Kanya i els ministres d'Itàlia, Austria, Iugoslàvia i Bulgària a Budapest.

UN SOL DIARI COMENTA EL VIATGE

Budapest, 14. — Entre els periòdics hongaresos l'únic que comenta el viatge de Von Neurath és el germanòfil «Virradat», el qual assegura que «a Europa s'establiran fronts ideològics» i que «Alemanya, Itàlia, Hongria i probablement Iugoslàvia estaran reunides en un front antibolxevic, fermament oposat a Txecoslovàquia».

«Les relacions germano-romaneses —acaba dient el periòdic— són de moment incertes i la diplomàcia hongaresa ha de fer tot allò possible per a impedir que Alemanya prefereixi l'amistat de Romania a la d'Hongria.»

Per descongestionar la Presó Model

Una part dels reclosos seran traslladats a alguns locals incautats per la Generalitat

Aquest migdia el secretari particular del cap superior de Policia, company Blanch, ha donat compte als periodistes que el tinent coronel Burillo havia visitat el conseller de Governació per tal de tractar de la descongestió de reclosos a la Presó Model.

Sobre aquest aspecte arribaren a un acord que consisteix en què el conseller de Governació facilitarà, a tal fi, diversos locals dels darrerament incautats.

La Internacional Socialista s'ocupa dels assumptes d'Espanya

València, 14. — Demà passat, dimecres, se celebrarà la reunió de la Internacional Sindical i de la Internacional Socialista les quals hauran d'ocupar-se dels assumptes d'Espanya.

Han estat invitats especialment a aquesta reunió els delegats obrers espanyols.

"Segell pro Infància"

IV CAMPANYA

Havent-se assabentat aquesta Institució que en algunes fàbriques hi ha el propòsit d'instal·lar-hi Guarderies per als infants de les obreres, el «Segell Pro Infància» posa a coneixement de tots els nuclis obrers que desitgin portar a terme aquesta elogiable obra, que està a llur disposició per tal de facilitar-los desinteressadament el concurs de personal tècnic, facultatiu i especialitzat, pel que fa referència al seu funcionament i cura. Hom pot adreçar-se a les oficines del «Segell Pro Infància» (Consell de Cent, 365, telèfon 24701).

França inaugura un monument a Briand

Un discurs més de Blum

París, 13. — A les dues d'aquesta tarda ha tingut lloc al jardí del Quai d'Orsay la cerimònia d'inauguració d'un baixrelleu que commemorarà l'obra d'Aristides Briand. L'escultura és del reputat artista Bouchard Landowski. El monument simbolitza l'obra essencial de «L'Apòstol de la Pau».

Aristides Briand fou dotze vegades president del Consell i vint vegades ministre, dotze de les quals ocupà la cartera d'Afers Estrangers. La realització del monument ha anat a càrrec d'Els Amics de Briand, societat que organitzà la subscripció pública que fou subvencionada pel Govern amb una important quantitat. La cerimònia d'aquesta tarda ha revestit el caràcter d'una manifestació nacional popular.

En el moment de la inauguració Paul Boncour ha pronunciat un discurs en el qual ha fet esment de la «realitat de la política de Briand».

L'orador diu:

«França s'ha fet seva la política de Briand. Els resultats del sufragi universal asseveren aquesta afirmació. França ha escollit aquesta política. França té el dret i el deure de no abandonar cap principi que la defineixi, que la garanteixi i la condicioni. La política de Pacte exigeix que el Pacte no sigui violat; la política de desarmament exigeix que ningú no s'armi.»

Després, ha fet ús de la paraula el president del Consell, senyor Blum, el qual entre altres coses, ha dit:

«Briand ens ha deixat alguna cosa més que una obra o un nom: ens ha deixat una llegenda. El nom l'ha deixat per a França, però per a Europa i per a tot el món serà sempre l'heroi llegendari de la pau. Fou ell qui digué: «Mentre jo visqui, no hi haurà guerra.»

Ha acabat la vaga d'obrers del cinema

Hollywood, 14.—L'Agència Associated Press anuncia que la vaga en la industria del film s'ha donat per acabada.

Els pintors, escenògrafs, perruquers i artistes del conjunt han représ avui la feina.

La vaga ha durat set setmanes.

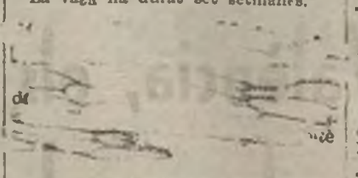

HA MORT LA GERMANA DE LENIN

Moscou, 14. — Després de breu malaltia ha mort Maria Illinitxna Ollanova, germana de Lenin. Era membre del buró de la Comissió de control soviètic prop del Consell de Comissaris del Poble.

Nasqué el 1878 a Simbirsk.

El vol triomfal de «Miss Lindy»

Khartum, 13. — L'Agència Reuter comunica que Amèlia Earhardt ha aterrat a Khartum a un quart de deu d'aquest matí (hora local).

DIRIGENTS TREBALLISTES MEXICANS, DETINGUTS

Mèxic, 14. — A conseqüència de la detenció de divult caps de la Confederació de Treballadors Mexicans, regna viu descontentament contra el governador de l'Estat de Sonora.

Es possible que es decretin vagues de simpatia i de protesta.

La Gran Placa d'Honor i Mèrit de la Creu Roja, per al general Miaja

Madrid, 14. — La Creu Roja prega que es rectifiqui la notícia aparegudа a la premsa donant compte que la Creu Roja Internacional havia concedit a l'heroic defensor de la capital de la República, general Miaja, la Gran Creu de l'esmentada Institució. La condecoració concedida al general Miaja, ha estat la Gran Placa d'Honor i de Mèrit, màxima distinció de la Creu Roja Espanyola, i ha estat concedida pel Comitè Central.

Martínez Barrio visita el cap del Govern

València, 14. — Aquest matí ha visitat al Cap del Govern el President de les Corts, senyor Martínez Barrio.

EL LEVANTE VENÇ EL VALENCIA PER 4 A 0

València, 14. — Al partit de futbol jugat ahir a la tarda entre el «Levante» i el «València», resultà guanyador el «Levante» per 4 a 0.

UN MANIFEST DE LA C. N. T. DE MADRID

Madrid, 14.—La Federació Local de Sindicats Units de Madrid ha publicat un extens manifest adreçat al poble madrileny en el qual l'organització assenyala als treballadors quina és la seva trajectòria i exposa l'obra realitzada per la Federació.

Els bells espectacles

Un cinema de la dreta de l'Eixample. El local, atapeït. No hi cap ningú més, malgrat que el programa és molt llunyà d'ésser una cosa brillant.

A terra podeu contemplar una capa de clofolles de cacauets. Hi ha en el programa una pel·lícula que us interessa una mica, que voleu veure-la i sentir. Això és el vostre mal. La primera cosa és fàcil; la segona, impossible. Una part del públic parla en veu alta, crida, xiula. Es una mena de gent que no sabeu d'on surt, però que no es preocupa gens de si us molesta a vós o al vei. Creu que el món és d'ells. Nosaltres de vegades també estem a punt de creure-ho.

Aquests baladrers d'un temps ençà s'han multiplicat en els cinemes. Totes les energies que no saben esmerçar-les per anar als fronts les apliquen per molestar les famílies que van a aquests locals.

I tot això s'efectua davant l'astorament de moltes persones que creien que els dirigents actuals dels cinemes barcelonins posarien fre a aquesta bacanal de grolleries. Desortadament no és així. La persona més descordada i poca-solta s'atreveix a molestar-vos impunement. Com en temps en què els destins dels cinemes de Barcelona eren regits pels burgesos, s'escup, s'embruten les pareis i les cadires i es fan una pila de coses més, no totes decoroses davant la indiferència de tothom i especialment d'aquells que són els més obligats a acabar-ho.

Al cinema de què parlàvem en començar aquesta nota, ahir, gràcies a un sector dels assistents que encara posseïm un sentit elemental de convivència i urbanitat, s'aconseguí que fossin expulsats alguns d'aquests baladrers.

Hem d'ésser tots, però, a contribuir al sanejament de l'ambient enrarit de grolleria i de poca educació que comença a planar a casa nostra, i sobretot hem d'evitar aquests espectacles que sovint s'ofereixen als cinemes de la ciutat.

L'APORTACIO DEL POBLE A LA LLUITA ANTIFEIXISTA

A la Secretaria de la Presidència s'han rebut els següents donatius:

Per a la compra d'armament per a l'Exèrcit Popular Regular. — Treballadors de la fàbrica de Pilats de Fills i Nets de P. Baurier, de Roda de Ter, 1.274'05 pessetes; Sindicat d'Empleats de Correus, UGT, 1.572; Empleats de la Companyia Anònima Manresona d'Electricitat, U. G. T., 1.766'60; Militants de la U. G. T. de Morell (import del 5 per cent del jornal dels seus afiliats), 871; Obrers de la casa Tort i Matamala, 30; Societat de vells i esguerrats de Gràcia, 50; Treballadors de la casa Giralt, 40.

Per a les necessitats de la lluita contra el feixisme. — Obrers de la casa Escorihuela Ureta i Reverter, 500 pessetes; Personal de l'Institut de Fisiologia de la Generalitat de Catalunya, un dia d'haver, 115'50; Merencio Coscojuela, 100.

Per a l'Ajut Permanent a Madrid. —Obrers de la casa A. B. Garcia, 51'20 pessetes; «La Importadora de Bisutería y Novedades», E. C., 50; Un grup d'obrers de la casa Tort i Matamala, 10.

Per a les víctimes del feixisme. — Un grup de joves antifeixistes de Torredembarra, 250 pessetes; Sindicat d'Empleats de Correus, U. G. T., 523'95; Obrers de la fàbrica del carrer Escorial, de la Col·lectivitat Bernades, 346'50; Uns obrers d'Obres Públiques de la Vall d'Aran, producte d'un dia de jornal, 25.

Per l'Ajut a Euscadi. — Un grup d'obrers de la casa Sebastià Gonzàlez, 100 pessetes; Obrers de la secció de colls i punys de la casa Perramón, E. C., 107; Uns obrers sastres, 48; Romuald Garcia, 2'50.

Per a l'Ajut Infantil de la Reraguarda. — Un grup d'obrers de la casa Sebastià Gonzàlez, 105.

HA QUEDAT CONSTITUÏT L'AJUNTAMENT DE LLEIDA

E.R.C. no hi té cap representant

Lleida, 13. — Ahir celebrà sessió l'Ajuntament amb l'objecte de procedir a la seva constitució després de la crisi plantejada. Hi assistiren totes les minories que integren l'Ajuntament.

Oberta la sessió pel delegat especial, hom procedí seguidament a la designació d'alcalde, i fou elegit per majoria de vots Felip Lorenzo, de la C. N. T., que ja exercia el càrrec anteriorment.

La Comissió de Govern restà integrada pels següents representants: Antoni Vives i Carrasco, de la C. N. T.; Antoni Sorribes i López, de la C. N. T.; Balbi Izquierdo, del P. S. U.; Felip Soler, del P. S. U.; i Agustí Arzàbal, de la U. R.

1.500 infants bascos a Leningrad

La Rotxelle, 13. — El Govern soviètic ha noliejat el vaixell francès «Soutay», a bord del qual embarcaran demà 1.500 infants refugiats de Bilbao, que actualment es troben a bord del paquebot espanyol «Habana».

El «Soutay» aparellarà per a marxar a Leningrad.

L'organització de la lluita contra l'espionatge

L'ESCASSETAT DE PAPER PER A LA PREMSA

València, 13. — El decret signat pel President de la República, que publica avui la «Gaceta», creant a les ordres immediates del ministre de la Governació el departament especial d'informació de l'Estat per a organitzar i dirigir la lluita més enèrgica contra totes les manifestacions d'espionatge, exposa que la seva estructura i funcionament romandran en la reserva més absoluta, tal com correspon al caràcter de l'organisme.

El ministre nomenarà lliurement els caps del Departament i determinarà els quadres i materials necessaris.

En el preàmbul és dit que l'Estat es defensava feblement dels abundants agressors, nacionals i estrangers i que es trobava sense els elements necessaris per a assegurar la seva defensa.

Hom notava la manca d'experts. Hom patia els perjudicis de no haver atès un problema fonamental en tota contesa bèl·lica: la persecució sistemàtica dels espies.

Damunt l'experiència de molts fracassos, amb repercussió dramàtica als fronts, hom té l'ambició de crear un nou ressort de seguretat que tingui cura exclusivament de la lluita contra l'espionatge i contra totes les formes de delicte que actuïn clandestinament.

També publica una Ordre d'Hisenda i Economia, dient que amb l'objecte de determinar les necessitats de paper de la premsa periòdica i de procedir a l'oportuna distribució de les primeres matèries que per a la fabricació de paper prepara aquest ministeri a base d'adquisició global, els periòdics de la zona lleial hauran de trametre a la sots-secretaria d'Economia, dintre el termini màxim de vuit dies, una declaració en la qual consti l'extensió en centímetres quadrats de cada número, ampliada de bobina o mides del paper tallat que emprin i tirada normal del periòdic, i existències de paper que tenen actualment.

Aquells que no presentin la dita declaració i els qui cometin falsedat en les dades demanades, seran sancionats amb l'exclusió del subministrament de paper que el seu dia els hauria correspost.

Són suprimides les orquestres dels cinemes sonors

ELS MUSICS OCUPEN UN TEATRE I ES NEGUEN A EVACUAR-LO

Nova York, 13. — Tres-cents músics sindicats a la Federació Nord-Americana de Músics envaïren un teatre i ocuparen les localitats destinades al públic com a conseqüència de les reiterades protestes que venen fent per haver estat suprimides les orquestres en els cinemes sonors.

La representació no pogué celebrar-se, i no hi hagué manera d'expulsar els músics, que segueixen ocupant el local i als quals llurs famílies han portat, a mitja nit, conserves i ampolles de cervesa per a sopar.

© Archivos Estatales, cultura.gob.es

ARCHIVOS ESTATALES

mirador discret

Giacomo Leopardi

AVUI FA CENT ANYS QUE MORI

JAUME LEOPARDI, segons una pintura de Morelli

Com Mozart i com altres genis magnifics el poeta Giacomo Leopardi morí jove, encara tot just no arribava als quaranta anys d'edat.

Leopardi era el fill rebel de la seva època. S'havia redreçat contra la Itàlia desmembrada i irredenta dels començaments del 1800. Ara el filòsof del pessimisme, l'home lliurat al dolor i a la solitud s'alçaria novament per a condemnar la gent de la seva pàtria: el dictador cruel, de rostre de gos que alça un Imperi que seria grotesc si no s'anés bastint amb la sang dels negres massacrats d'Abissinia.

Leopardi és el crit enmig del silenci, la protesta, el blasme dintre la indiferència i l'esclavitud. Somnia una pàtria millor i no la pot veure mai deslliurada. Neix esclau i mor esclau. Però el món encara escolta el crit de Leopardi abans de morir; la seva lliçó rebel continua dempeus com la seva obra poètica, la qual té menys infern, menys pessimisme, però més dolor.

Va morir el dia 14 de juny del 1837, a Nàpols. Avui fa, doncs, justament cent anys. També havia nascut al juny, el 1798, a la població de Recanati, ciutat de la Marca d'Ancona.

Quan tenia disset anys, el Congrés de Viena repartia i desmembrava Itàlia a la seva manera. Napoleó, l'última i més difícil esperança, havia caigut per sempre més en un llogarret miserable, al sud de Brusselles: Waterloo.

Leopardi esdevé el trist cantor de la seva pàtria dividida en set Estats, tots ells sota un règim absolut, sotmesos indirectament a Austria.

El 1818, dos anys després del Congrés de Viena, el jove patriota —tenia aleshores vint anys— escriu l'oda «A Itàlia» (All'Italia) un lament, un crit millor, de còlera davant el país desfet, davant els usurpadors.

La seva ploma és una eterna conspiració. Es una arma contra la qual no poden res. Itàlia, una part dolenta i corrompuda del país, l'avorreix; però Europa l'admira. Es un cabdill de la intel·ligència, del saber, però també ho és de la llibertat, del nacionalisme.

El més important de Leopardi, abans potser i tot de la seva obra poètica, filosòfica i humanista és la seva lliçó, el noble exemple de sa patriotisme que llegà al seu país, que actualment ha menyspreat.

Quatre anys després de la seva mort uns escriptors recollien la senyera de llibertat i de justícia del poeta i l'enlairaven novament. Feia quatre anys que era mort, però el seu exemple, la seva lliçó era la causa que s'iniciés «il risorgimento» que aspirava i lluitava per una constitució democràtica i popular i per la fundació de la nació italiana.

Es per això que tots els països democràtics del món commemoren la mort del gran poeta i pensador nacionalista.

No sabem si els feixistes d'Itàlia celebren aquest centenari. Si el commemoressin seria una burla cruel.

Llibres per als combatents

La consigna de la I Fira del Llibre, «Cada ciutadà, un llibre per als germans del front», ha donat els fruits que hom esperava: acabada la fira, els «stands» on foren recollits els donatius s'han vist curulls de publicacions que han estat centralitzades al Servei de Biblioteques del Front del Departament de Cultura de la Generalitat, i haurà estat possible incorporar a les llistes de tramesos de llibres per als nostres combatents uns quants milers més de volums que actualment estan catalogant i preparant les bibliotecàries del dit Servei oficial.

Aquesta setmana podran sortir cap al front d'Aragó deu armaris nous que van a engrouixir la xarxa de biblioteques instal·lades als diversos sectors del front i que aviat abastaran les necessitats previstes.

Recomanem als ciutadans i agrupacions que encara no hagin lliurat al Servei de Biblioteques del Front llurs donatius i recaptes, que ho facin amb la major urgència a: Rambla de Catalunya, 1, principal, oficines del dit Servei instal·lat a la Comissió de les Lletres Catalanes del Departament de Cultura de la Generalitat.

L'èxode

Geranis florits de plor
criden per les pollancredes;
el cel delira de blau
i l'aire té nom de guerra.

Ales d'un país estrany
planen damunt les carenes
i projecten ombres d'odi
pel llarg de la carretera.

Del mar arriba un adéu,
adéu de barques de vela
sense timó. Els timoners
dormen dins les algües verdes

Els ulls absents per l'espant,
l'alè penjat de les serres,
la caravana fa via
fugint de les ales negres.

Parracs de son i d'angúnia,
pensen en les llars desfetes;
i l'èxode és un preludi
de crits, de plors i de queixes.

La caravana fa via
pel llarg de la carretera.
Després... el destí dirà
el parèntesi o la treva.

I arrelaran o cauran,
hieràtics, damunt les gleves,
pels solcs ignorats i oberts
per germans d'una altra terra

Refugiats! Els fugitius
de la metralla estrangera.
Catalunya ha obert els braços
i ha torçat tota l'esquena.

L'èxode és una serp
amb color de fulla d'eura.
Impassible, Catalunya
té el tronc altiu de palmera

i l'èxode se li enrosca
tronc amunt, amunt, com l'eura.
Catalunya, esquena mansa:
qui diu que no fas la guerra?

J. GIMENO-NAVARRO

"Monografies mèdiques"

Equilibri neurovegetatiu, pel doctor A. Pi i Sunyer

«Monografies Mèdiques», publicació de la qual tots els catalans ens sentim orgullosos i que tant honora la ciència mèdica catalana, ha celebrat el centenar de la seva publicació.

Centenar és un mot molt aviat dit, però crear la realitat que doni dret a l'ús del mot centenar és cosa ben feixuga, com deu haver comprovat el doctor Aguadé en els onze anys que dirigeix la publicació.

Mantenir una publicació científica durant tots aquests anys i en circumstàncies tan poc propícies com les actuals, veure aparèixer un volum com el 100-101 de «Monografies Mèdiques» és un goig per als ulls i una imponderable satisfacció per a l'esperit. Ni hem de descobrir les «Monografies Mèdiques» ni el doctor Pi i Sunyer, autor del volum que esmentem, ja que la qualitat de l'una i la competència de l'altre són a bastament conegudes pels nostres metges, als quals tan bons serveis fa «Monografies Mèdiques» en facilitar-los en forma ben pràctica una sèrie de coneixements i experiències que d'altra manera sols podrien tenir al seu abast després d'una llarga i feixuga recerca.

En resum, podem ben dir que és una veritable monografia al dia, com ho són els altres noranta-nou volums anteriorment publicats, sobre l'equilibri neurovegetatiu, que és el tema que amb un perfecte mestratge estudia i exposa el volum que comentem.

El Noticiari, veritable recull d'humanitats mèdiques, publica, a més a més: «El volum 100-101», per J. Aguadé i Miró; «Monografies mèdiques a través de la premsa»; «Claude Bernard, revolucionari de la Medicina», per Leandre Cervera i «Apologia de Ramon de Sibiuda» (acabament), de Montaigne.

"ESPANYA EN CREU"

Volum de poemes d'un jove poeta búlgar

Sofia, juny. — El jove poeta búlgar Hantscheff ha publicat un llibre de versos sobre els esdeveniments d'Espanya sota el títol «Espanya en creu». Tots els poemes de Hantscheff estan curulls de simpatia i amor vers el poble sofrent i lluitador de l'Espanya antifeixista. En publicar-se el llibre, la censura ha prohibit alguns dels millors i més inspirats poemes, per «massa revolucionaris».

La Fira del Llibre i Assistència Infantil

Com l'any passat, Assistència Infantil ha tingut enguany la seva parada de venda de llibres a la Plaça de Catalunya. Una casa immensa, la més gran de totes les barraques i un resultat superior a totes les esperances: a 11.107 pesetes ha arribat l'import de la venda de llibres a l'stand d'Assistència Infantil; a 1.500 els volums regalats per a la seva biblioteca circulant infantil. La darrera xifra no és encara exacta, puix que constantment es reben nous llibres: són totes les escoles de Catalunya que volen que un donatiu seu, ben seu, vingui a enriquir la biblioteca dels companys refugiats, són a centenars de famílies que desitgen aportar un llibre per a aquells que avui estan mancats de llibres, de llar i d'escola.

Malgrat, però, que la biblioteca circular infantil estigui enriquint-se diàriament, Assistència Infantil, amb la Comissió de les Lletres Catalanes, ha començat la seva organització. Hi ha el projecte de deixar en ferm un lot de llibres de consulta a cada Colònia, i de trametre periòdicament lots seleccionats segons les aficions i edat dels nens que les integren, els quals seran renovats a mesura que siguin llegits. Així cada Colònia tindrà els llibres indispensables i sense que això representi una despesa per a cada una disposarà de tots els volums necessaris per tal que l'infant, àvid de lectura, pugui conèixer el millor de la literatura nacional i estrangera.

Cal afavorir, doncs, la Biblioteca circulant infantil. Cal que tots els ciutadans hi aportin llur donatiu.

Assistència Infantil necessita milers de volums i és entre tots que hem de vetllar perquè no sigui negligit aquest aspecte importantíssim de la vida espiritual de l'infant refugiat.

LES COOPERATIVES A RUSSIA

Hem rebut un interessant llibre, un document encara millor, sobre «Les coopératives de Production a la URSS», publicat per la Cambra Consultiva de les Associacions Obreres de Producció de París.

El llibre és una ressenya del viatge d'Estudis i de documentació, organitzat per la Cambra Consultiva. El recopilador de totes les notes i apunts d'aquest viatge a través dels centres cooperatistes de la URSS es deuen a H. Leduc, vice-president de la Coopérative «L'Union Typographique», de Villeneuve- Saint Georges, el qual ha elaborat un llibre excellent a base de la seva visita i la dels seus companys als centres obrers de Leningrad, Moscou, Kharkov i Kiev.

"EL NOSTRE BUTLLETI"

Sota aquest títol, l'Agrupació de Venedors de Llibres d'ocasió del Paral·lel» publica un portantveu de les seves activitats socials digne d'encomi per la cura tipogràfica amb què està editat i l'excellent criteri i bon gust que impera en la selecció dels textos que publica.

Els concerts d'ahir

ASSOCIACIO OBRERA DE CONCERTS

Després d'un involuntari ajornament ahir al matí tingué lloc a l'Associació Obrera de Concerts l'anunciat recital a càrrec de la cantatriu Mercè Plantada i del pianista Pere Vallribera.

La primera part del programa era integrada per un seguit de cançons russes. A continuació l'exquisida cantatriu interpretà el petit cicle de cançons de Mussorgski, «Cants i danses de la Mort», una de les obres més colpidores i formidables de l'autor de «Boris Gudonoff».

Es aquesta una de les creacions més punyents, colorides i dramàtiques d'aquest gran compositor rus. Mercè Plantada sabé encomanar al públic tot el dramatisme i tot el tràgic lirisme d'aquest cicle sols comparable a la «Cambra d'infants» del mateix autor.

El final de l'interessant recital fou dedicat a diverses mostres excellents dels «lieder» de Wolf, Brahms i Strauss, que la cantatriu sabé dir d'una manera encisadora.

BANDA MUNICIPAL DE BARCELONA

Des de feia moltes setmanes la Banda Municipal de Barcelona no ens havia ofert un programa de tan alta qualitat i interès artístic com el d'ahir al matí, magnificament interpretat pels mestres d'aquesta notable orquestra de vent dirigida pel seu excellent animador, el mestre Lamote de Grignon.

Una magnífica obertura beethoveniana, el «Coriolà», obria aquest programa, un dels més excellents i millors escollits que ens ha donat aquest conjunt admirable. A continuació hom pogué escoltar Mendelssohn: «El somni d'una nit d'estiu». Wagner era representat a l'audició en dues de les seves obres més grans i representatives: «Parsifal» i «Sigfrid».

Col·laborà en aquest festival musical la cantatriu Pilar Rufí, que interpretà diverses cançons, entre elles els dos exquisits «lieder» del mestre Joan Lamote de Grignon, «Prec de Madona Elisenda» i «Uns llavis mollsa».

El públic, que emplenava totalment el local, no regatejà els aplaudiments al mestre Lamote i a l'excellent conjunt orquestral que dirigeix.

CONCERT A L'ESCOLA MUNICIPAL DE MUSICA DE BARCELONA

Demà, dimarts, a dos quarts de sis de la tarda, tindrà lloc en aquesta Escola (Bruc, 110) un concert a càrrec dels notables ex-deixebles d'aquesta Alfons Gardés, violinista, i Teresa Maria Flaquer, pianista.

Al programa hi figura la «Sonata» per a piano del mestre Pahissa.

Abans de marxar...

El pianista Leopold Cardona, abans de marxar a Mèxic a donar una sèrie de concerts ha ofert tres recitals al públic de la nostra ciutat, dos dels quals han tingut lloc a les Galeries Laietanes (Centelles)

Parlen, a València, els membres de la delegació espanyola que ha retornat de la URSS

«Hem de recordar que en els moments difícils sols Rússia i Mèxic ajuntaren el seu cor a nosaltres»

València, 13. — Al Teatre Olímpia, davant d'una nombrosíssima concurrència, s'ha celebrat un acte organitzat per l'Associació d'Amics de la U. R. R. S. per tal d'escoltar els delegats d'Espanya que han assistit a les festes del primer de Maig a la República Soviètica.

Han fet ús de la paraula Francesc Benito, Avèlia Pereda, Rafael Lacambra, Aurell Ariza i a continuació extensament Josep Alcalà Castillo, de les J. S. U. el qual entre altres coses digué:

«Resulta difícil de descriure-us l'entusiasme que, des de Leningrad al Caucàs, existeix a favor de la nostra causa. A nosaltres, que us representàvem, ens han cobert de flors i de besos; i constantmen hem sentit «la nostra causa va lligada a la vostra!», «La vostra causa és la nostra, la de tota la humanitat progressiva!».

La Unió Soviètica presenta ar una perspectiva summament interessant. Es porta a terme el segon pla quinquennal. El problema de la industria pesada queda resolt i també gran part del de les industries lleugeres.

La URSS és ja la segona potència industrial en el mercat mundial. Una fàbrica ha arribat a produir en dos torns de set hores, dos-cents tanc cada dia. I, malgrat tot, és més interessant de comprovar que el país que ha creat aquesta riquesa en vint anys, sobre unes ruïnes, sap completar els detalls. En qualsevol aspecte es comprova el sentit creador. L'antic llogarret que era Moscou desapareix i aviat serà un Moscou magnífic, modern.

Els transports en automòbil seran totalment renovats en una data fixa. El quinze de juliol seran substituïts per una sèrie d'automòbils, de fabricació soviètica, que substituiran els americans. I estem segurs que abans d'acabar el darrer any del tercer pla quinquennal, la URSS haurà resolt tots els problemes de la seva industria lleugera. Malgrat tot, el que més m'interessa de remarcar del viatge a Rússia, és l'haver pogut apreciar que allí hom es troba amb un poble completament feliç i alegre. L'alegria es reflecteix a la cara dels ciutadans.

Portem més d'una lliçó aplicable a la realitat espanyola; i entre aquestes lliçons, les relatives a la col·lectivització agrària, obtinguda voluntàriament, i la disciplina que a la URSS s'observa, no sols en l'exèrcit sinó en tots els ordres de la vida.

La lliçó que ens ofereix la URSS és la que ens hem d'obrir pas en aquest camí de cultura, benestar i humanitat.

A continuació parlà el Governador de València, Molina Conejero. Expressà l'agraïment de l'organització al país dels Soviets i llegí les nombroses adhesions rebudes.

Finalment, pronuncià un discurs el President de les Corts, senyor Martínez Barrio.

Digue que presidia l'acte amb una doble significació: en homenatge a la URSS i com a expressió de solidaritat entre tots els partits que a Espanya, en defensar la seva llibertat, defensen la llibertat del món.

Els que m'han precedit en l'ús de la paraula — afegí —us han exposat el que han vist; i jo vinc a adherirme a allò que significa aquest acte representa, no per allò que he vist, sinó per allò que sé de Rússia.

Quan hem travessat els transcendentals instants de dolor, Rússia ha vingut a visitar-me. De la meva memòria no es desprendran els records tràgics dels mesos d'Octubre i Novembre del 1935; i penso en el dramatisme dels dirigents de la República que, tenint possibilitats de construir les forces de resistència que havien de vèncer els militarsa sublevats, no trobaven, perquè se'ls negaven els mitjans militars.

L'Octubre, la sublevació d'una casta s'havia convertit en guerra d'invasió; i des de fora molts països ens assistien amb declaracions platòniques. I en les nostres hores d'amargor, es posà dempeus la Unió Soviètica.

Es lamentable que petites misèries de la política espanyola de les quals encara no ens hem pogut deslexir, discuteixin la magnitud d'aquest auxili!

Com que no sóc comunista, tinc autoritat sobrada per a afirmar que sense aquest estret tacte de coizes de la Unió Soviètica amb Espanya, l'Espanya lleial i la República haurien desaparegut.

Ara, gaudim en el món internacional, de respecte; però hem de recordar que en les hores difícils només posaren el seu cor amb el nostre Rússia i Mèxic; i el mínim que podem fer és manifestar públicament la nostra gratitud.

Encara no ha acabat l'obra del nostre triomf; i la penyora més gran de seguretat de la victòria és que romanguem completament units donant a la URSS la seguretat que no desertarem del lloc que ens ha reservat el deure.

Compreu aquests articles a

EL BARATO

EMPRESA OBRERA

Assortiments completament renovats

PREUS DE GRAN ATRACCIO

Vestits senyora, estampats rentables	18'50	Ptes.
Vestits senyora, crep marocain, colors	25'—	»
Vestits senyora, tela semi fil, colors	39'—	»
Vestits senyora, sederia "chemisier"	45'—	»
Bruses senyora, de glacés o fantasias	30'—	»
Bruses senyora, sedes, forma camisa	30'—	»
Sabates senyora, pell fina, marró o negra	15'90	»
Sabates senyora blanques sola i taló vulcanitzats	15'—	»
Sederia quadrets, gust americà, per a vestits	5'50	»
"Pata gallo", en sanalik moda, per a vestits	4'—	»
Crespons cotó estampats, ocasió	1'90	»

Assemblea de representants d'entitats i consellers municipals d'Acció Catalana

"Cal refer el prestigi de Catalunya"

Ahir, a les onze del matí, es reuní al local del Foment Autonomista Català l'Assemblea de representants d'entitats i de consellers municipals del Partit d'Acció Catalana Republicana.

Formaren la presidència de l'Assemblea el governador del Banc d'Espanya senyor Nicolau d'Olwer; els diputats al Parlament de la República senyors Regasol i Brunsó; el diputat al Parlament de Catalunya, senyor Lloret; el comissari-rector de la Universitat de Catalunya, doctor Bosc Gimpera; el secretari de Relacions Exteriors de la Generalitat, senyor Rafael Closes; els membres del Consell Executiu del Partit, Ramon Peypoc, F. Andreu, Rafael Tasis i Joan de Garganta, i Salvat, del Secretariat del Partit.

Oberta la sessió, feu ús de la paraula el secretari general d'Acció Catalana, senyor Ramon Peypoc. L'orador exposà succintament quins havia estat l'actuació del Partit d'ençà de la crisi política del passat desembre.

El «rapport» del senyor Peypoc fou aprovat.

A la sessió de la tarda informà sobre Política municipal el membre del Consell Executiu, Tasis i Marca.

Nicolau d'Olwer pronuncià el discurs de clausura. Digué, entre altres coses, que el «putsch» de maig no fou pas una lluita entre partits, sinó que fou una sublevació contra l'autoritat legítima i un cop de força per apoderar-se del govern; en resum, una sublevació com la del 19 de juliol. I els que cridaven més contra un suposat armistici foren els primers a abraçar els revoltats, mentrestant, però, el Govern central s'havia apropiat de l'Ordre públic.

Aquesta apropiació era feta dins del marge de l'Estatut, però cal advertir al Govern de la República que és molt greu la seva responsabilitat dirigint l'Ordre Públic a Catalunya.

Ha de treballar en intensitat més que en extensió; cercar els cataus dels «gàngsters» i descobrir els fils que els uneixen amb els enemics d'enfront.

Cal refer el prestigi de Catalunya als ulls de tothom; cal que es reuneixi el nostre Parlament que ha romàs tancat, potser en homenatge als que es diuen antiparlamentaris però que també és diuen apolítics i han intervingut amb tanta activitat a la política.

Cal redreçar la vida autònoma de Catalunya i cal que es constitueixi un Govern, el qual, d'acord amb el de la República i amb el d'Euskadi treballa activament per a guanyar la guerra.

Aquest Govern ha d'ésser de Front Popular, ajudat per tothom, sense contradiccions, i ha d'exigir i aconseguir que tothom compleixi els seus acords i que ningú no els sabotegi.

LES CONCLUSIONS APROVADES

A les conclusions es demana la constitució d'un Govern de la Generalitat a base de Front Popular, ampliant amb aquelles forces que vulguin col·laborar amb un programa de realitzacions que es concretin en una sèrie de punts destinats tot ells a fer possible la victòria en la guerra que sostenim, a organitzar la reraguarda creant una moral de guerra, a obtenir el total desarmament d'aquesta reraguarda i a dirigir i ordenar la transformació social de Catalunya. Aquest Govern hauria de presentar-se al Parlament de Catalunya.

Una colla de conclusions precisen la posició del partit davant la vida municipal catalana i refermen la doctrina municipalitzadora del partit i expressen la confiança d'Acció Catalana que seran dictades normes perquè els autors delictius o d'actes contra el Govern no puguin formar part de les corporacions municipals.

Per a la realització d'una política basada en aquests punts d'Acció Catalana Republicana donarà el seu suport al Govern de la Generalitat.

S. R. I.

La lluita que estem sostenint amb tanta dignitat toca a la fi. Els facciosos s'estavellen cada dia davant de l'empenta dels nostres braus combatents que sense distincions, amb tanta unitat, amb disciplina avancen victoriosament pel camí de la total alliberació del poble d'Ibèria.

Es imprescindible que els qui per diverses raons encara estem a la reraguarda, fem tots els esforços que calguin i ajudem a mida de les nostres possibilitats.

De la nostra actitud depèn en gran part la duració de la guera en ira mesura que ens compenetrem amb les necessitats que la guerra imposa i estem disposats a subvenir-les o a disminuir-les amb la nostra solidaritat. Aquesta acabarà ràpidament en benefici de la nova Ibèria que sempre hem somniat i per la que tant hem lluitat.

D'acord amb aquest principi reclamem l'ajut de tot el poble antifeixista per als nostres germans d'Euskadi. Euskadi resisteix sense que pugui fer-ho claudicar feixisme, assassinant les criatures, les dones, els vells i destruint les seves més preciades ciutats. En aquests moments de desesperació, el poble català fent honor a la seva tradició ha d'estar forçosament al costat d'Euskadi. Mobilitzem-nos i treballem perquè l'ajut de Catalunya sigui digne dels herois de Bascònia.

En totes les barriades, en tots els pobles, i en totes les ciutats de Catalunya, unificquem l'esforç de tots els antifeixistes formant els Comitès d'ajut a Euskadi que segueixin les inspiracions de la Comissió Oficial d'ajut a Euskadi, annexa al Comitè Permanent d'Ajut a Madrid i a tots els fronts.

Unificant l'ajut, augmentarem la solidaritat, amb la unitat aixafarem el feixisme que pretén sotmetre'ns a un jou humiliant i vergonyós.

EL COMITE CENTRAL DEL S. R. I.

Ciutadans! La vida a la reraguarda és magnífica. Penseu en els germans bascos. Comissió Oficial d'Ajut a Euskadi, Passeig Pi i Margall, 38.

© Archivos Estatales, cultura.gob.es
ARCHIVOS ESTATALES

II PLE D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Els representants d'E. R. C. fixen la seva posició sobre el problema de la municipalització dels Serveis Públics

El Ple es solidaritza amb l'actuació dels homes d'E. R. C. al Govern

SESSIÓ DE DISSABTE

LECTURA DE CREDENCIALS
DESIGNACIO DE LA MESA DE DISCUSSIO
ELS REGLAMENTS DELS PLENS DEL PARTIT
LES JOVENTUTS
LES BASES DEL PARTIT

Esquerra Republicana de Catalunya, el gran instrument polític de la democràcia catalana, inicià dissabte les tasques preparatòries per a la celebració del segon Ple. Amb motiu d'aquesta reunió del Partit va posar-se, una vegada més, en evidència la seva extraordinària vitalitat i la influència decisiva que té a les masses catalanistes d'esquerra. Igualment va destacar-se, en termes inequívocs i esperançadors, la cohesió que existeix entre els militants d'Esquerra Republicana de Catalunya.

TOTS AL COMICI!

De molta estona abans de començar la sessió preliminar, el local del secretariat general d'E. R. C. — on es celebra el segon Ple — es veia animadíssim. Els assistents al comici conversaven animadament entorn dels problemes més vius que planteja l'actualitat política i social.

82 DELEGATS

Al Ple acudeixen 82 delegats que representen 42 comarcals. Només mancaven les representacions de 4 comarcals, si bé alguna d'elles han anunciat que hi acudirien avui.

També hi acudiren ahir diversos personalitats destacades del Partit.

MACIA, COMPANYS I LA BANDERA DE CATALUNYA

Els retrats del president Macià del continuador de la seva obra, president Companys, ocupaven el lloc d'honor del saló on se celebra el Ple. Al centre de la sala hi havia una gran bandera catalana.

LA PRESIDENCIA

El Ple d'E. R. C. fou obert pel diputat al Parlament de Catalunya secretari general del Partit, Joan Tauler. L'acompanyaven a la taula presidencial els membres del Consell Permanent, Joan Sauret, Manuel Galés, Miquel Guinart, Amadeu Aragai, Enric J. Ferrer, Josep Casademunt, Antoni Escofet i Castan.

CREDENCIALS

En donar-se per començat el segon Ple d'E. R. C. foren llegides aprovades les credencials dels delegats. La lectura de les credencials corregué a càrrec de Joan Sauret.

Després Joan Tauler llegí la memòria de l'actuació del Consell Permanent.

MESA DE DISCUSSIO

Es passà a la designació de la mesa de discussió, la qual quedà constituïda per dos representants de cada circumscripció perquè anessin alternant llurs funcions.

Els noms designats per a la mesa de discussió són:

Joaquim Llorenç i Francesc Adell per la circumscripció de Tarragona.

Samuel Morera i Tomàs Pujol Font per Barcelona-circumscripció.

Pere Cerezo i Joan Ginestar per la de Girona.

Josep Aleu i Jaume Duran per la de Barcelona-ciutat, i

Francesc Joncà i Domènec Carrové per la de Lleida.

EL REGLAMENT DELS PLENS DEL PARTIT

Constituïda la mesa de discussió fou posat a discussió el projecte de reglament dels plens del Partit.

La discussió provocà un debat animadíssim en el qual prengueren part diversos delegats. Consumits els torns establerts en l'ordre de la deliberació per la presidència, fou suspesa la sessió per a continuar-la després.

Després d'intervenir diversos delegats quedà definitivament aprovat el projecte de reglament per a Plens del Partit, en el qual foren introduïdes algunes esmenes.

LES JOVENTUTS ASSISTEIXEN AMB VEU ALS PLENS DEL PARTIT

Tot seguit a proposta de la representació de les Joventuts del Partit fou acceptada que aquesta representació pogués assistir, amb veu, als Plens.

S'entrà en l'apartat de bases de relació dels organismes de les Joventuts amb els organismes del Partit.

La representació de les Joventuts d'E. R. C. «Estat Català» proposà que, essent aquesta una qüestió que afecta a l'estructuració del Partit, que s'integrés a les ponències que caldrà nomenar per a formular un projecte definitiu i que, interinament, siguin dictades unes normes en espera de la solució final.

Així s'aprovà i quedaren nomenats per a proposar aquestes formes provisionals els següents militants: Pujol i Font, Francesc Campa, Ramon Bertran i Tapies, Martí Rouret, Domènec Carrové, Cabadell, Josep Montes i Alexandre Forcades.

La proposta haurà d'ésser presentada en la darrera sessió del Ple.

Tomàs Pujol i Font, en nom de Barcelona-circumscripció, proposà que es donés un vot de gràcies a la representació de les Joventuts per les seves activitats que han donat un fruit ràpid.

La representació de les Joventuts agraí cordialment la bona intenció dels proposats i fa constar el seu reconeixement del Consell Permanent del Partit, i espera que les Federacions i les Comarcals l'imitin, per les facilitats que els han estat donades.

S'acordà que constessin en acta les dues declaracions.

PROPOSTA DE REVISIO DE LES BASES DEL PARTIT

Tot seguit es passà a la discussió de la proposta de revisió de les bases polítiques, econòmiques, socials i orgàniques del Partit mitjançant unes ponències a presentar-se en un pròxim Ple extraordinari.

S'obrí debat. En nom del Consell Permanent, parlà el secretari de propaganda, Joan Sauret, el qual expressà els mòbils que motivaren al Consell Permanent la conveniència de proposar al segon Ple del Partit la necessitat que fossin constituïdes unes ponències, per matèries, el resultat de les quals podria ésser portat a consideració d'un Ple extraordinari, sempre que els reunits ho consideressin oportú.

Jaume Miravitlles pronuncià després un interessant discurs sobre la política social i econòmica que ha de seguir el Partit.

A primeres hores de la matinada del diumenge es suspengué la sessió pr a prossguir-la a la tarda.

LES SESSIONS DE DIUMENGE

BASES DE RELACIO ENTRE EL PARTIT I LES JOVENTUTS
LA MUNICIPALITZACIO DELS SERVEIS PUBLICS
LA DECLARACIO DEL PARTIT
SOLIDARITAT AMB ELS HOMES D'E. R. DE C. AL GOVERN

Ahir al matí tingué lloc la tercera sessió del Segon Ple dels delegats del Partit d'Esquerra Republicana de Catalunya. A la taula del Consell Permanent hi prengueren seient Tauler, Aragai, Casademunt, Castan i Sauret. La mesa de discussió estava formada per Aleu i Forcades. La concurrència, igual que en les sessions anteriors, fou nombrosíssima.

En obrir la sessió es donà compte del treball de la Ponència sobre Bases de relació entre el Partit i les Joventuts les quals foren aprovades.

Tot seguit es convingué ajornar la discussió que feia referència a la Ponència sobre la declaració de principis del Partit i es donà lectura d'una proposició d'un Centre, relacionada amb la municipalització dels Serveis públics.

La minoria d'E. R. C. a l'Ajuntament de Barcelona, en plantejar-se aquesta qüestió darrera, pregà a la mesa que concedís la paraula a un representant d'aquesta per tal d'informar al Segon Ple sobre les incidències polítiques arran de la municipalització dels Serveis públics.

El president de la Federació Barcelona-ciutat, Miquel Guinart, abans donà lectura d'un acord d'aquesta Federació, on s'identificà amb l'actuació de la minoria d'E. R. C. a l'Ajuntament de Barcelona.

DISCURS DE VICENÇ BERNADES

El conseller municipal, company Bernades, seguidament s'expressà de la següent manera:

El problema de la municipalització de Serveis públics el sentim molt més que altres sectors que en fan bandera per a les seves aspiracions. Ja a l'any 1934, a propòsit de la concessió de línies d'autoòmnibus, anava a implantar-se aquest principi per part dels homes d'Esquerra. De manera que si no ens haguessin sorprès els fets del 6 d'octubre, avui tindríem un servei d'autoòmnibus pel sistema d'Empresa Mixta, i consti —afegí l'orador— que això ho plantejàvem en un règim capitalista i per iniciativa exclusiva de l'Esquerra. Ara dóna la casualitat que en els serveis públics intervinguts per la UGT no es proposa la municipalització i, en canvi, aquests mateixos elements voldrien que l'Esquerra s'enfrontés amb el sector obrerista que actualment controla els transports públics urbans.

Bernades manifestà que l'Ajuntament de Barcelona, d'una qüestió econòmica, d'una qüestió d'interessos no se n'ha de fer mai una qüestió d'ordre públic, i és per això que l'Esquerra no pot fer de cap manera el joc a cap sindical. Nosaltres —precisà— acudirem a la municipalització segons les modalitats amb què es presenti cada servei, i no estem disposats a acceptar sota la nostra responsabilitat una municipalització de serveis arrencada per la força als obrers. En el fons —diu— es tracta d'una maniobra de gran envergadura del PSUC contra l'Esquerra i que forma part del pla que ve seguint aquell partit tant a Barcelona com a les comarques.

A continuació explicà numèricament el que s'havia pogut assolir en convenis particulars dels diferents Serveis públics, cosa no aconseguida mai de les empreses concessionàries dels esmentats serveis. Acabà dient que la minoria municipal d'E. R. C. defensava els interessos de la ciutat, però que no volia caure en la trampa que se li havia preparat de posar-la en oposició amb els obrers, fossin de la Sindical que fossin.

Acte seguit, i per unanimitat, el Ple acordà fer-se seva la declaració llegida moments abans pel Consell de Barcelona-Ciutat recolzant l'actuació de la minoria d'E. R. C. a l'Ajuntament.

CARLES PI I SUNYER

L'alcalde, ciutadà Carles Pi i Sunyer, aprofità l'avinentesa del plantejament d'aquesta qüestió, per a fer pública la seva absoluta conformitat amb la minoria municipal del Partit durant aquestes darreres setmanes, en les quals s'ha vist obligat a romandre allunyat per motius aliens a la seva voluntat, del càrrec. Digué que creia beneficiosa l'actitud adoptada a l'Ajuntament per la representació d'Esquerra, no solament en l'afer concret de la municipalització dels Serveis públics, sinó en altres de Proveïments. Nosaltres voldríem —afegí— que l'Ajuntament tingués atribucions absolutes per a afrontar aquest darrer problema, com altres, amb tota responsabilitat. El que no volem, afirmà, és que sense tenir la direcció tinguem la responsabilitat. Reconeixem que diverses vegades s'ha fet una zona d'enemistat o d'intemperància, per les circumstàncies en què ha hagut de desenvolupar-se el Consell de la Generalitat, que arribà a fer difícil la solució de certs problemes i que l'Ajuntament, per trobar-se en una zona més templada, donava la sensació que els problemes podien ésser en un pla de municipalització. D'ací el nostre oferiment d'abans i de sempre de substituir els organismes de la Generalitat en aquelles qüestions de Serveis públics, Proveïments, etc. Aquest oferiment que ha fet precisament el nostre Municipi, moltes vegades per la força de les circumstàncies, no ha pogut ésser acceptat, i altres no ha pogut actuar en tota la plenitud d'actuació. L'Ajuntament de Barcelona està disposat a compartir una actuació que, dintre la reraguarda, doni l'exemple que en l'Ajuntament poden conviure els diversos sectors antifeixistes. Hem estat sempre fidels a la nostra doctrina. El que no volem és convertir l'Ajuntament en un altre lloc de polèmica on hi convisquin d'una manera innecessària les passions de la reraguarda —acabà dient el nostre alcalde.

Després del parlament de Carles Pi i Sunyer se suspengué la reunió del Ple, per tal de reprendre-la a la tarda.

LA SESSIO DE LA TARDA

A dos quarts de cinc de la tarda començà la quarta sessió del segon Ple d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Presidí la mesa de discussió el company Pere Cerezo. Assistiren a la sessió, a més dels delegats, nombroses personalitats del Partit.

Es posen a discussió diverses proposicions, entre les quals se'n destacà una que feia referència a la necessitat de tenir un òrgan oficial en la Premsa, i amb aquesta finalitat quedà nomenada una ponència perquè faci gestions en aquest sentit.

LA DECLARACIO DEL PARTIT

Seguidament es posà a discussió la proposta de declaració del Partit. Aquesta qüestió promogué un animat debat, amb intervenció de diversos delegats que feren consideracions generals sobre aquella.

Per haver estat al·ludit per un delegat, féu ús de la paraula Josep Terradelles, el qual explicà àmpliament la seva gestió en les funcions de Govern. Terradelles féu un elogi de la tasca eficient a les Indústries de Guerra que fou subratllat amb mostres d'aprovació.

Manuel Galés presentà una proposició demanant al Ple que es solidaritzi amb l'actuació dels homes d'Esquerra Republicana al Govern. Fou aprovada per aclamació, i es demanà que servís d'encapçalament a la declaració que ha de fer el Partit.

Marià Rubió i Tudurí, entorn del debat plantejat pronuncià un interessant discurs sobre la proposta de declaració analitzant detingudament els seus apartats.

A continuació intervé Jaume Miravitlles, el qual també féu una important exposició sobre l'esmentada proposta, fent consideracions diverses relacionades amb els punts principals que ha d'informar la declaració del Partit. Miravitlles es referí també d'una manera especial als problemes de la guerra i de la reraguarda.

Joan Sauret, membre del Consell Permanent dimissionari, intervé en el curs de la discussió, per tal de formular algunes objeccions relacionades amb el pensament que havia mogut el Consell dimissionari que ell representa.

També intervé breument Carles Pi i Sunyer.

Seguidament i a proposta del company Mestres, de Tarragona, hom procedeix a l'elecció dels quatre secretaris del Consell Permanent que han de rellevar els dimitits. L'assemblea, però, abans de produir-se l'elecció acordà donar un vot de gràcies al Consell dimissionari.

LA SESSIO DE LA NIT

Prop de les dotze es reprengué la cinquena sessió del Pla d'Esquerra Republicana de Catalunya, 6.

La mesa de discussió estava formada pels companys Garrobé i Carreres, de la circumscripció de Lleida.

Es posà seguidament a discussió l'ordre del dia, en l'apartat que afecta a l'elecció dels quatre secretaris.

Es discutiren diverses proposicions i foren aprovades les bases de declaració del Partit, que seran fetes públiques aquest vespre.

Les sessions han transcorregut enmig de gran entusiasme i han posat de manifest la vitalitat del partit d'Esquerra Republicana de Catalunya.

SIS INSTANTANIES DE LES SESSIONS D'AHIR D'E. R. DE C. (F. Puig-Farran)

ELS AVANTATGES DELS REGIMS MILITARISTES

El poble japonès haurà de preparar-se a nous sacrificis per a la «seguretat de la pàtria»...

Toquio, 14. — L'augment dels crèdits concedits a la Defensa Nacional serà de tres-cents milions amb relació a 1937. Als cercles navals es destaca el fet que no s'ha modificat el programa d'armaments fixats anteriorment ja que consideren que la cursa d'armaments navals no ha començat encara entre les altres nacions.

Tota la premsa subratlla les dificultats considerables en què es troba el ministre d'Hisenda davant el nou pressupost. S'estima que les dificultats l'obligaren a aplicar, molt a pesar seu, un rigorós control de les Finances i de l'economia nacional. Per altra part, la població haurà de preparar-se a consentir nous sacrificis per a la «seguretat de la pàtria», a fi de donar a l'exèrcit i la marina tota l'eficàcia possible. No obstant, tant l'Exèrcit com la Marina, hauran d'acceptar certes reduccions en les seves exigències per a continuar dintre dels límits de la capacitat econòmica del país. Es preveu que l'Exèrcit absorbirà 900 milions, la Marina 800 milions del pressupost total de 3.000 milions.

Ets antifeixista? Ajuda Euscadi. Comissió Oficial d'Ajut a Euscadi, Passeig Pi i Margall, 38.

DIVERSOS

Han estat detinguts acusats de desafectes al règim, Josep Pujol Sucarrats, Josep Ribalta Arias, Antoni Segu Hernàndez i Joan Torres Pérez. Aquest darrer fixava cartells contra l'actual Govern, en els quals recomanava que no es lliuressin les armes.

*

Han passat a disposició del Tribunal d'Urgència, les vint-i-dues persones que varen ésser detingudes, quan volien marxar de Barcelona cap a l'estranger, amb més diners dels autoritzats i alguna d'elles amb passaport fals.

*

S'ha reintegrat a la presidència del Tribunal de Divorcis, el magistrat Eduard Ragasol.

*

Ha estat detingut i posat a disposició del Jutjat de guàrdia, Baldomer Tamayo Sànchez, de 21 anys, el qual portava un uniforme de tinent de l'Exèrcit Regular Popular, sense pertànyer a aquesta institució.

*

Ahir es produí un incendi a la muntanya del Tibidabo, i es cremà una gran extensió de terreny sense que afortunadament ocorreguessin desgràcies personals.

Els bombers, després de gran esforços aconseguiren localitzar i dominar el foc.

*

Entre les diverses visites que ha rebut aquest migdia el President de l'Audiència, figura la del President de l'Audiència de València, amb el qual ha conferenciat llargament.

© Archivos Estatales, cultura.gob.es

ESPORTS

Ciclistes!

Voleu anar a l'OLIMPIADA OBRERA d'Anvers?

Cal que prengueu part en la cursa en DUES ETAPES que organitza l'A. C. Montjuïc

Article 1. — L'A. C. Montjuïc ha estat delegada pel Comitè Català pro Esport Popular, del qual forma part, per a organitzar unes curses beneriques per tal de seleccionar cinc corredors que en representació de Catalunya prendran part en la Tercera Olimpiada Obrera d'Anvers.

La inscripció és lliure per a tots els corredors amb llicència de la U. V. E. sense limitació de categories.

Article 2. — El dia 19 de juliol, a les 3 de la tarda, es disputarà la primera etapa, 50 quilòmetres contra rellotge, per equips de diversos corredors prèviament sortejats, per tal que tots els equips tinguin el mateix nombre de corredors de les diverses categories que s'hagin inscrit.

La classificació serà individual.

El circuit de l'etapa serà el següent: sortida a les 3 de la tarda del Parc de la Ciutadella, Esplugues, Molins de Llobregat, Pallejà, viratge cap a Quatre Camins, Vicenç dels Horts, Vilaboi, Cornellà, Esplugues, Pedralbes i arribada al Parc de la Ciutadella.

Article 3. — El dia 30 de juliol, a les 8 del matí, segona etapa, en línia, pel següent recorregut: sortida del Parc de la Ciutadella, Pedralbes, Esplugues, Cornellà, Castelldefels, Sitges, Vendrell, Vilafranca, Cassots, Sadurní d'Anoia, Gelida, Martorell, Molins de Llobregat, Esplugues, Pedralbes, Diagonal i arribada al Parc de la Ciutadella.

Article 4. — La classificació es farà mitjançant el temps de les dues etapes.

No seran valides les fraccions inferiors a un segon.

En cas d'empats de temps, decidirà la suma de llocs obtinguts en les dues etapes. Els cronometradors estan autoritzats per aplicar el mateix temps a diversos corredors que arriben en compacte (pilot).

Article 5. — El primer i el segon classificat de la cursa quedaran automàticament seleccionats per a formar part de l'equip representant de Catalunya que participarà en l'Olimpiada d'Anvers.

Article 6. — Del tercer al desè classificat quedaran pre-seleccionats per a disputar, junt amb els seleccionats i dos corredors dels que hagin disputat les dues etapes, que es reserva el dret de pre-seleccionar el Comitè de Selecció que formarà a invitació del Comitè Català pro Esport Popular, unes curses en pista per tal de seleccionar els altres tres corredors que han de formar part de l'equip representatiu.

Article 7. — Tot corredor que se li comprovi que ha estat entrenat o remolcat per algun vehicle o ciclista alié a la cursa, serà desqualificat, encara que hagi obtingut un lloc entre els seleccionats o pre-seleccionats.

Article 8. — Les inscripcions es reben al local de l'A. C. Montjuïc i el termini d'inscripció acabarà el dia 17 del mateix mes per tal de procedir, el dia 18 i al local que es designi, al sorteig dels equips que es formaran per a disputar l'etapa dels 50 quilòmetres contra rellotge. El sorteig de l'ordre de sortida dels diversos equips se celebrarà 15 minuts abans de l'hora oficial de la sortida de la primera etapa.

Art. 9. — Els organitzadors no es fan responsables dels accidents que es poden causar o poden sofrir els corredors i seguidors de la cursa. Tots els casos no previstos en aquest reglament es regiran pel reglament general de la U V E

PRIMERS INSCRITS

1.	A. Andres Sancho	1.ª	categoria A. V. Hostafrancs.
2.	Joaquim Olmos	2.ª	» »
3.	Amadeu Romaní	1.ª	» »
4.	Josep Albert	2.ª	» »
5.	Josep Roqueta	2.ª	» »
6.	Antoni Vidal	2.ª	» »
7	Antoni Costa	3.ª	» »
8.	Josep Ginebra	3.ª	» »
9.	Josep Barres	3.ª	» »
10.	Jaume Andrés	3.ª	» »
11.	Josep Roca	3.ª	» »
12.	Antoni Perlacia	4.ª	» »
13.	Tomàs Pérez	4.ª	» »
14	Joan Teys	4.ª	» »
15.	Joan Plas	1.ª	» A. C. Montjuïc.
16.	Joan Solarich	1.ª	» »
17.	Manuel Izquierdo	1.ª	» »
18.	Josep Fisas	1.ª	» »
19.	Josep Campamà	1.ª	» »
20.	Josep Casamada	1.ª	» »
21	Josep Botanch	2.ª	» »
22.	Ramon Aguilà	3.ª	» »
23.	Pau Cabrol	3.ª	» »
24.	Francesc Garcia	3.ª	» »
25.	Lluís Segarra	3.ª	» »
26.	Josep Moré	4.ª	» »
27.	Ramon Canalda	4.ª	» »
28.	Joan Corminola	4.ª	» »
29.	Alfons Garcia	4.ª	» »
30.	A. Garcia Hernàndez	4.ª	» »
31.	Rafael Vila	4.ª	» »
32.	Manuel Botanch	Principiant	»
33.	Josep Barbany	»	»
34.	Miquel Casa	»	»

FITXES-FITXERS
AGUSTI BO
CORTS CATALANES, 596 - TEL. 10266 - BARCELONA

De boxador a conferenciant

Jack Johnson, l'ídol d'ara fa vint-i-set anys, el gran heroi del combat de Reno, el vencedor del potent Jim Jeffries, explota una nova activitat. Al carrer 42 de la bulliciosa ciutat dels gratacels, l'ex-prestigiós campió negre, l'únic home de color que ha assolit arribar fins al títol de totes les categories, disserta diàriament sobre temes de boxa, enrolat al «Hubert-Museum», establiment que aplega un aiguabarreig d'atraccions, entre les quals es compten «l'home cocodril», «el més gran prestidigitador», les clàssiques dansarines de ballets exòtics, els indispensables músics de «jazz», els divertits «clowns», l'atractivola «troupe» de «girls», i entre els quals, en pla de gran «vedette», segons anuncien els cartells de les parets de Nova York, actua el famós «globbe-trotter» negre en el seu nou «rol» de conferenciant.

«Conferència sobre la boxa.» Heus ací el tema que desenvolupa el prestigiós ex-campió Jack Johnson en un local del centre de la ciutat de Nova York, que és com si diguéssim «el rovell de l'ou» de la boxa mundial. Tema suggestiu de debò, si hom té en compte que en aquests moments, n'és el principal de les converses de tots els aficionats a la boxa el proper encontre entre el negre Joe Louis i l'actual campió James Jimmy Braddock.

«Hom boxava ara fa trenta anys amb molta més ciència i amb molt més coratge que no pas ara... Es boxava, generalment, molt més intel·ligentment...»

«El millor exercici per a mantenir-se en «forma» és la marxa...»

«Per a la pràctica del pugilisme, el que compta més és la cadència i l'equilibri...»

«Res tan nociu per a un boxador com l'ociositat...»

Això, i altres coses més o menys interessants, és el que explica el famós negre a un auditori compost principalment de minyons aficionats a la boxa, que escolten les paraules del qui per a ells és el prestigiós campió llegendari, vencedor en més de dos-cents cinquanta combats.

Però allò més interessant de les converses del Johnson d'ara, del prestigiós negre de seixanta anys, no és el que diu en públic, sinó el que explica confidencialment en parlar dels boxadors actuals.

«Joe Louis —ha dit Johnson— és un minyó valent, però li manca molt per aprendre en l'art de la boxa. Sobretot, és un xicot que es creu saber molt, i ni tan solament sap protegir-se la barbeta contra una dreta potent. Jo li he dit que per a ésser un gran boxador no n'hi ha prou amb colpejar molt fort, puix que cal també saber evitar els cops del contrincant. No en fa cas. Es per això que sóc dels pocs que creuen que Braddock el vencerà per punts, car tothom sap que l'ex-descarregador del moll és un home que no pega molt dur. Tingueu present que vaig ésser potser l'únic que vaig dir que Schmeling venceria Louis per k. o.

Els fets varen demostrar que jo tenia raó. Ara bé. Entre Schmeling i Braddock, prefereixo i considero molt més boxador el darrer, puix que l'actual campió, ultra posseir un bon joc defensiu, és un home que colpeja admirablement amb tots dos punys, mentre Max Schmeling solament té una bona dreta, i res més.»

Fins aquí, el que diu Johnson; i ara nosaltres volem afegir-hi que si llavors ho endevinà, fou potser perquè sabia que el seu germà de raça no estava preparat com cal. Llavors Louis sabia, o creia, que podia guanyar un combat més. Ara sap que pot guanyar un títol. Creiem que és del tot diferent.

L'home que ho ha provat tot, el campió que als seixanta anys es dóna compte que ha esmerçat les seves activitats en coses que no entenia i vol rectificar anunciant que es proposa crear un potent equip de boxadors negres quan ja no té diners, que és com dir possibilitats per a fer-ho, i en el moment en què menysprea el boxador negre de més prestigi, demostra que es pot equivocar, o que està del tot «sonat», i aleshores, amics, per més campió que hagi estat ja no en podem fer massa cas.

La Lliga Comarcal Catalana

RESULTATS

TERRASSA — JUPITER, 2 - 4
AVENÇ — VIC, 3 - 0.
MARTINENC — SABADELL, 5 - 1.
BADALONA — MANRESA, 4 - 1.
GRACIA — SANTS, 1 - 3.
ILURO — EUROPA, 3 - 3.
MOLLET — HORTA, 4 - 3.

CLASSIFICACIO

Avenç, 19 punts.	Martinenc, 10 punts.
Júpiter, 18 punts.	Vic, [illegible] punts.
B Galona, 16 punts.	Sabadell, 8 punts.
Europa, 14 punts.	Gràcia, 8 punts.
Sants, 1 punts.	Mollet, 8 punts.
Manresa, 1 punts.	Iluro, 7 punts.
Terrassa, 10 punts.	Horta, 5 punts.

GRACIA, 1 - SANTS, 3

Un matx molt discret i un arbitratge a to amb el partit. A la primera part ni uns ni altres lligaren les jugades i les forces foren iguals. Acabà amb empat a un gol.

Al segon temps el Gràcia jugà menys, i el Sants no aprofità per aconseguir la victòria.

Arbitrà Simon, i els equips s'arrenglararen de la manera següent:

Gràcia: Llorens, Claudio, Recasens, Serró, Echevarria, Monsó, Vila, Pinyero, Ciutat, Morales I i Morales II.

Sants: Dalmau, Ribas, Tió, Montero Abad, Rius, Piera, Moltó, Blai, Borràs i Valle.

Els gols foren marcats per Ciutat, pels locals, i per Piera, pel Sants, al primer temps. A la segona part puntuaren pels visitants, Moltó i Blai.

AVENÇ, 3 - VIC, 0

Domini complet de l'equip local durant tot el primer temps. Una veritable lluita entre Baldric i la davantera de l'Avenç. Sans, de dos «freequics» aconseguí dos gols per als seus.

A la segona part el Vic va jugar amb deu jugadors. També domini de l'Avenç, i Mayoral marcà el tercer gol.

Arbitre, Aldosa, i els equips s'arrenglararen de la manera següent:

Avenç: Pericàs, Castillo, Sans, Noguera, Mercader, Linos, Mayoral, Pons, Tarruella, Martínez i Vaqué.

Vic: Baldric, Leon, Serra, Camprubí, Marino, Coma, Losada, Rierola, Garreta, Serra i Masramon.

MARTINENC, 5 SABADELL, 1

A la primera part ha dominat lleugerament el Martinenc i ha aconseguit el seu primer gol per Creus, i es defensà molt bé el Sabadell.

Molta més pressió dels locals a la segona part i quatre gols per Salas els dos primers i Arbós els dos restants. Al final, Font en transformar un «frequic» aconseguí l'únic dels seus.

Arbitrà Mayol, i els equips s'arrenglararen de la manera següent:

Martinenc: Geriot, Catafau, Elias, Casas, Beltran, Finquer, Salas, Germà, Arbós, Carreras i Creus.

Sabadell: Silvestre, Mayoral, Sanllehy, Gràcia, Font, Gallego, Serantil, Díaz, Buj, Gràcia II i Pinyol.

BADALONA, 4-MANRESA, 1

Després dels primers quinze minuts de joc igualat el Badalona s'ha imposat i ha acabat jo la primera amb el resultat de 4 a 1 amb què ha acabat el partit.

Zulaica, en tres minuts ha aconseguit tres gols. Després Polo ha puntuat pel Manresa i el propi Zulaica en transformar un «frequic» ha rubricat una tarda d'encerts amb el quart gol. Ferrer, del Badalona, s'ha retirat per no sortir, als vint minuts.

A la segona part el joc ha estat molt anivellat, demostrant més interès per puntuar els visitants, els quals no han pogut, però, aconseguir-ho.

Arbitrà Gabarró, i els equips s'arrenglararen de la manera següent:

Badalona: Corominas, Borràs Güell, Duric, Marisges, Tell, Avellan, Xial, Zulaica, Garriga i Ferrer.

Manresa: Vidal, Marcet, Boix, Cumballer, Roca, Costa, Polo, Vidal, Serra, Safont i Senyal.

TERRASSA, 2 - JUPITER, 4

Terrassa, 13. — Partit en general molt disputat fins al darrer quart d'hora que s'ha imposat el Júpiter i ha assolit la victòria. La primera part ha acabat amb el resultat de 2 a 1 a favor dels visitants, marcats per Soler i Saura els del Júpiter, i Guillamon el del Terrassa.

En començar la segona part, Nieto ha empatat, però al final s'ha imposat el Júpiter que ha marcat dos gols més per mitjà de Salvà i Casabosc.

Arbitrà Puntis i els equips s'arrenglararen de la manera següent:

Terrassa: Gamundi, Bayo, Bartomens, Castro, Martínez, Cadafalch, Penyarroya, Guardia, Nieto, González i Guillamon.

Júpiter: Simó, Daniel, Montserrat, Sanxo, Rosalenc, Rosich, Saura, Gràcia, Soler Casabosc i Salvat.

ILURO, 3 - EUROPA, 3

Mataró, 13. — El matx entre els locals i l'Europa ha estat molt competit i igualat, i s'han vist jugades molt ben portades per ambdós bàndols.

El marcador va reflectir el final del partit aquesta igualtat, alhora que assenyalava un equitatiu empat a tres gols, que fou fidel reflex de la lluita.

MOLLET, 4 - HORTA, 3

Mollet, 13. — L'equip barceloní ha opossat una gran resistència i ha estat un adversari difícil en tot el matx pels locals, els quals han pogut aconseguir una difícil, però merescuda victòria, per 4 gols a 1, en un matx que han fet molt interessant les freqüents alternatives que ha sofert el marcador.

RESULTATS DELS PARTITS DE BASQUET-BALL D'AHIR

Espanyol, 77; Lope de Vega, 7.
Cervantes, 0; Institut Escola, 2.
Laietà, 16; Inca, 3 (joveniis).

EL PROPER DIMECRES, AL GRAN PRICE

El madrileny Chamorro contra Hilari Martínez i la "rentrée" del valencià Pellicer contra l'aragonès Guillén

Hilari Martínez, l'ex-gran campió, l'home que malgrat els anys i els combats és un perill constant per als millors de la seva divisió, serà sotmès a una altra prova, diuen.

No. El qui hi serà sotmès serà el seu contrincant Chamorro, car Martínez s'ha posat a prova a centenars de combats, en tots els rings, i davant dels millors contrincants que hom li pogués cercar.

Sí, ja sabem que les seves possibilitats no són les d'abans quan tenia joventut als músculs, potència en el «punch» i vitalitat inexhaurible en el temperament.

Però avui, això Martínez ho supleix amb experiència del «métier».

Dalt del ring de combat és el professor que demostra al jove «poulain» què és el que s'ha de fer davant d'un contrincant ardent, ple de potencialitat, que vol vèncer oblidant-se que la serenitat és el tot en l'esport.

Es per això que, com els grans mestres, Martínez és sempre agradable de veure actuar.

Ultra l'esmentat encontre, figura al programa el de Pellicer, l'excel·lent pes mig que efectua la seva «rentrée», i l'aragonès Guillén, el qual encontre promet ésser aferrissat i amb totes les possibilitats de no arribar al límit previst.

Hom assegura també que en el mateix programa figurarà l'encontre entre Blay i Trinxer. D'ésser cert, l'esmentada revetlla podrà conceptuar-se de les més interessants que hom pugui combinar actualment.

W.

La Federació Catalana de Basquet celebrà una assemblea

Al local del Comissariat de Cultura Física i Esports de la Generalitat de Catalunya, tingué lloc ahir al matí l'assemblea general ordinària de la Federació Catalana de Basketball.

Sota la presidència dels senyors Izquierdo, Canals, Bosch i Losando (aquest en representació del Comissariat), s'encetà l'acte amb l'assistència de catorze delegacions de clubs.

Pel que es refereix a l'elecció de càrrecs fou formada la següent directiva: President, Buchell; vicepresident, Canals; secretari, Izquierdo; vice-secretari, Cardús; i tresorer, Bosc. El delegat del Pàtria presentà a la presidència l'afer dels clubs de Tarragona, que celebraren darrerament el seu campionat, per tal de veure la manera d'ingressar-los a la Federació. Com sigui que aquest cas ja era previst pels directius, sembla que serà solucionat per al vinent campionat que organitzi la Federació.

Finalment s'aprovà una proposició del Col·legi d'Arbitres, en la qual hom sollicita un augment de retribució en els partits oficials per als equips de primera categoria, per la qual cosa també serà establerta una categoria entre els àrbitres.

FRONTO NOVETATS
Demà, tarda, a dos quarts de 5:
A PUNTA:
IRUN-LIZARRIBAR
contra
AZCUE-NAVARRETE
Nit, a un quart d'onze:
A PALA:
NARRU II-UNAMUNO
contra
SALAMANCA-PEREA
Detalls per cartells.

FRONTO IXIKI-ALAI
Aquesta nit, a les deu:
ARRATE I-TONI
contra
ALEGRIA-VASQUITA
Demà, tarda, a les quatre:
MATILDE-AURORA
contra
SAGRARIO-AURELI
Nit, reaparició d'ANGELITA.
Detalls per cartells.

COPA PRESIDENT DE LA REPUBLICA

L'Espanyol va vèncer el Girona per 6 a 3

Joc públic per a un partit puntuable per al Torneig Copa President de la República, entre dos dels més detacats equips catalans que la disputen.

L'encontre resultà, a estones, bastant interessant i competit. Altres, el joc es féu avorrit, però en funcionar insistentment el marcador féu més passatgera la lluita.

Vencé merescudament l'Espanyol, encara que per un marge de gols superior al que resultà en general la lluita. No mereixia el Girona una derrota tan copiosa, però l'arrenglerament de Vinyes a l'eix de la ratlla davantera i la irregular tasca de Campa i Farró foren les causes de no poguer superar l'equip gironí els efectes de la derrota d'acord amb la tasca conjuntiva que desenvolupà l'onze en general.

L'Espanyol inicià molt bé la lluita. Al minut de joc, una capcinada magnífica d'Abella els valgué el seu primer gol. Als deu minuts, Pascual, d'un gran xut ras, aconseguia el segon; però el Girona no es desanimà i anivellà el joc imposant-se en diverses ocasions. Als vint-i-cinc minuts, Trujillo marcava el primer gol, en fallar Martorell un blocatge. Amb aquest resultat finalitzà el primer temps.

La segona part no fou jugada a un tren tan viu. Als deu minuts, Lluc, en una jugada personal, aconseguia l'empat. Però la réplica de l'Espanyol fou ràpida i seguidament Abella, de cap, marcava el tercer punt dels locals. Als vint-i-un minuts, Pascual aconseguia el quart i als trenta-tres, Chas marcava el cinquè. No es desnimà el Girona i als trenta-cinc minuts Trujillo marcava el tercer del Girona i quan faltava escassament un minut per acabar el partit, Prat marcà el sisè gol de l'Espanyol.

De l'equip vencedor destacaren Teruel a la defensa i en conjunt tota la davantera al rendiment de la qual es degué la victòria. Del Girona, Torradeflot a la defensa, Gómez i Madern, dels mitjos, i Trujillo i Lluc de la davantera.

Arbitrà Fernàndez i els equips s'arrenglararen així:

Espanyol: Martorell, Teruel, Pérez, Cardús, Sanz, Espada, Prat, Pascual, Chas Albella i Bosc.

Girona: Florenza Farró, Torradeflot, Campa, Gómez, Madern, Lluc, Trujillo, Vinyes, Rancel i Parera.

Adquiriu el segell d'AJUT INFANTIL DE RERAGUARDA a benefici dels infants víctimes del feixisme

Els confusionismes ens han costat massa cars...

Signat per Ferran Llardent, Lluís Bru i Jardí, Josep M. Imbert, Nicet Salvans, Carles Cirera, J. Soler i Pla i Josep M. Vinyeta, el Centre Catalanista d'Esquerra, adherit a E. R. de C. ha publicat un interessant manifest que ens plau reproduir en alguns paragrafs:

«El 19 de juliol —com el 14 d'abril— Catalunya salvà la República. Era l'únic territori ben delimitat, que des del primer moment sortia triomfador del feixisme. Damunt nostre convergien les mirades de tots els pobles hispànics i l'interès internacional. L'hora era d'immenses possibilitats! Què en queden? Es dolorós, però obligat, haver-ho de confessar que aquell prestigi guanyat per Catalunya, se'ns ha esmunyit de les mans, arrossegant amb ell les conquestes de caràcter nacional, aconseguides en deu mesos de sofrir i vessar sang catalana.

El balanç d'aquest període? La realitat ens el demostra:

Grans tributs de sang. Enormes pèrdues de riquesa, malmesa a vegades, apropiada a profit particular, altres. Sense que aquests sofriments i pèrdues hagin estat compensats en l'ordre espiritual, ja que encara no s'ha pogut bastir la nova estructura social sòlida, i en l'ordre polític vivim un Estatut atorgat, i encara, en el seu grau de màxima reducció: amb l'amputació de l'ordre públic.

Què ha passat? Com hem sofert aquest descens? Una causa fonamental ho explica principalment.

La victòria del 19 de juliol va sofrir des del primer moment una desviació fonamental. En la lluita al carrer l'empenta decisiva la va donar la força pública catalana, organitzada pel Govern de la Generalitat. Especialment de matinada fins a migdia que foren les hores neuràlgiques.

Els petits grups de pagesanatge col·laboraren abnegadament, però en petit nombre. A mesura que la sublevació era vençuda augmentava. El dilluns ho cobria tot. I l'armament de les casernes, que els veritables vencedors descuraven impremeditadament per atendre la lluita, anaven calent en poder seu.

D'aquí va néixer el poder —clandestí i públic alhora— que ha vingut imposant la seva arbitrarietat, al marge del Govern legítim, amb una monstruosa barreja d'aparences i atributs de legalitat i tenebrosos procediments de gangsterisme.

La insegurietat personal. Sant Elies. Els tribunals i cementiris clandestins. El pillatge a l'empar d'una plaça d'impunitat.

Els treballadors de la terra, en lloc de trobar garantits la integralment per la Revolució els drets que els homes d'E. R. ja venien defensant amb tant esforç, han estat a mercè d'aquells que no l'han treballada mai.

Les activitats creadores de la nostra menestralia i petita burgesia han estat perseguides i tacades amb sang per grups de bergants i delinqüents.»

*

Demana, després, una vitalització del Partit. Que s'atenguin les necessitats de guerra, que la Generalitat assumeixi les funcions públiques a Catalunya, que la indústria sigui posada al màxim de tensió al servei de la guerra, que es consolidin els avenços de la Revolució, establint el nostre programa de justícia social, que els serveis públics siguin potestatius de la Generalitat o els municipis, que la gran indústria estigui a mans dels productors, que la pagesia es respecti igualment que la menestralia i la petita burgesia, que els transports, espectacles i altres fonts de riquesa estiguin a mans de la col·lectivitat i no d'una organització.

*

«Per dur a terme aquesta obra, creiem necessària una acció de govern de front popular. Les sindicals tenen una missió específica que les al·lunya del govern. Altrament, cal definir-se amb lealtat: Amb el Govern o contra d'ell. Els confusionismes ens han costat massa cars.

Companys d'Esquerra Republicana de Catalunya! Col·laborem tots a l'obra amb disciplina i decisió.

Catalunya no pot esperar més i el nostre deure és de fer-ho.»

No mancarà oli per al consum de la ciutat

S'està estudiant la implantació del racionament de l'oli

La Conselleria de Proveïments ha de fer constar al públic que no té cap intervenció, directa ni indirecta, en la distribució de l'oli als venedors a la menuda d'aquesta plaça. La distribució d'aquesta matèria de primerissima necessitat correspon exclusivament al Comitè de la Indústria de l'Oli, organisme que agrupa tots els antics magatzetmistes, i el qual és, d'acord amb l'Oficina de l'Oli, dependència del Ministeri d'Indústria i Comerç, el qui rep la major quantitat d'oli andalús, que és la base per a la formació del tipus únic que acaba d'implantar-se.

Fins ara tota la funció de la Conselleria de Proveïments ha estat limitada, purament i exclusiva, a una intervenció per tal d'endegar de la millor manera possible el repartiment d'aquesta matèria, sense escatimar ni un sol moment l'ajut al petit comerç al detall, en la mesura que li han permès les escasses existències de què disposa als seus magatzems.

L'esforç de la Conselleria i del Comitè de la Indústria seria totalment inútil si els consumidors no es fessin càrrec que travessem una època anormal i que, per tant, malgrat que no manquin existències d'oli, com així s'esdevé, les dificultats del transport, les quantitats exigües que l'«Oficina del Aceite», que en controla l'existència i les sortides d'Andalusia, posa a disposició de la plaça de Barcelona, exigeix de tothom un petit sacrifici, i aquest no és altre que el de limitar-se a comprar l'estrictament necessari per al consum familiar i no acumular existències exagerades a casa.

Repetim que l'oli no manca ni pot mancar. La Conselleria confia a superar ben aviat les actuals circumstàncies; el racionament que està estudiant l'Ajuntament hi contribuirà; però, a la vegada, i per tal que aquelles dificultats siguin salvades d'una manera poc menys que definitiva, la Conselleria es dirigirà al Govern central per tal de fer possible l'ampliació de sortides d'oli d'Andalusia.

Per últim, interessa fer públic que s'ha establert, com diem anteriorment, una sola classe d'oli, i que, per decisió municipal, aquest oli s'ha de vendre al preu de 3'75 pessetes el litre. Els consumidors han de negar-se, doncs, a pagar un preu més elevat a l'establert i denunciar a l'Ajuntament aquells qui ho facin, per tal que els sigui imposada la sanció de què lògicament en són merexedors.

Quinze escopetes i una dotzena de bombes, en un domicili particular

Agents de la força pública de la Comissaria de Girona, continuant la recollida d'armes per aquestes comarques, es traslladaren ahir a Olot i en un escorcoll efectuat en el domicili de determinat element falsta troberen dotze bombes FAI-Laffitta, quinze escopetes, un màuser, set-centes municions de màuser, una important quantitat de pólvora i cartutxeres.

LLIURAMENT DE BANDERES A LES J.S.U., U.G.T. I P.S.U., DE PALLEJA

Ahir, a Pallejà, tingué lloc el solemne lliurament a les entitats d'aquella localitat Joventuts Socialistes Unificades, U.G.T. i P.S.U.C. de les banderes costejades pels militants.

L'acte, que se celebrà a la Casa del Poble, es va veure extraordinàriament concorregut. Durant aquest acte feren ús de la paraula Jaume Brosa, Hilda Agostini i Angel Estivill, el qual glossà la significació de cada una de les banderes i després féu història dels moviments revolucionaris a Europa. Finalment analitzà l'experiment actual d'aquest caràcter a Espanya.

Han estat executats

Moscou, 12. — S'anuncia oficialment que el mariscal Tukhatxevski i els generals Iakir, Uborovitx, Kork, Eideman, Feldman, Primakov i Putna, condemnats ahir a mort pel Tribunal Suprem de la U.R.S.S., per traició a la pàtria, han estat executats avui.

JA S'HAVIA SUPOSAT QUE ES TRACTAVA D'ALEMANYA

Moscou, 12. — Per si hi hagués algun dubte sobre la potència a la qual es refereix la nota oficiosa publicada amb motiu de la condemna de Tukhatxevski i els altres set generals condemnats a mort i posar executats, la «Pravda» dissipa completament aquest dubte:

«Hem descobert plànols i mapes d'una nació estrangera. Cada una d'aquestes temptatives contra la U. R. S. S. significarà el començament del final de la dominació de Goebbels».

El corresponsal especial de «Pravda» a Berlín, remarca la «desorientació» de la premsa alemanya.

Els periòdics de Moscou dediquen pàgines senceres al procés i reclamen pena de mort per als acusats. «Els gossos han de morir com a gossos» —diuen els periòdics—. La resolució votada aquest matí pels soldats i oficials de la primera divisió de tiradors de Moscou s'expressa en termes semblants.

Ciutadà! Ja saps que a Euscadi hi ha una lluita a mort? Ja saps que els petits saor icis a la reraguarda, són grans als fronts de combat? Ajuda Euscadi!! es el teu deure, i el dels qui es diuen antifeixistes. Comissió Oficial d'Ajut a Euscadi, Passeig Pi i Margall, 36.

Accidents del Treball
Malaltia
Incendis
Vida

Mutua General de Seguros
TRENTA-UN ANYS D'ACTUACIO SOCIAL
Balmes, 17 i 19 Telèfon 20755

Comitè de Control Obrer que vetlla pels interessos obrers
Cent Delegacions i Sucursals a CATALUNYA
GIRONA: Rambla de la Llibertat, 23
TARRAGONA: Av. de la República, 11
LLEIDA: Avinguda de la República, 24

© Archivos Estatales, cultura.gob.es

COMUNICATS DE GUERRA

DEL DISSABTE

EL TOSSAL DE NAVALCARNERO, AL SUD, EN PODER DELS LLEIALS

València, 12 — Comunicat oficial de Guerra facilitat pel Ministeri de Defensa, a les 20 hores:

EXERCIT DE TERRA

CENTRE. — Foc de fusell, morter i canó pels diferents fronts d'aquest Exèrcit sense baixes a les nostres files.

Al front de Madrid l'enemic féu explotar tres mines situades davant les nostres línies que no causaren cap dany a la nostra organització defensiva ni baixes a les tropes republicanes. S'observà, en canvi, que sofriren bastants desperfectes algunes cases en les quals estaven refugiats els feccionos.

Es passaren a les nostres files sis soldats amb armament i municions.

NORD (Biscaia). — Canoneig i tiroteig per tots els fronts d'aquest Exèrcit.

SANTANDER. — Foc de l'artilleria enemiga sobre les nostres posicions de Lora, sense conseqüències.

ASTURIES. — A Oviedo foc de canó per ambdues parts sense baixes per a nosaltres.

A El Escamplero l'artilleria lleial bategà amb gran encert les posicions rebels de La Cantera i una concentració observada en el Pico del Paisano a la qual causà bastants baixes vistes.

Es presentaren cinc paisans i sis soldats evadits de les files rebels.

SUD. — Al front de Córdova s'efectuaren amb èxit per les nostres tropes tres cops de mà que donaren per resultat l'ocupació del tossal de Navalcarazo, a l'Oest de la serra de La Grana. S'agafaren 26 presoners, 9 metralladores, 30 fusells i es causaren a l'enemic moltes baixes.

Dels altres fronts no hi ha notícies dignes d'esment.

ACTIVITAT DE L'AVIACIO AL FRONT ARAGONES

EXERCIT DE L'AIRE

SECTOR D'ARAGO. — Ahir, divendres, dues de les nostres patrulles bombardejaren els atrinxeraments facciosos als voltants de Belchite. Posteriorment es repetí el bombardeig per uns altres quatre aparells.

Dos avions nostres que efectuaven un servei de reconeixement per les carreteres afluents a Saragossa foren atacats prop de la capital per set «Fiat» enemics. Un dels avions es veié obligat a prendre terra pels voltants de Gelsa. Els seus tripulants sofriren ferides lleus.

Les nostres patrulles bombardejaren un aeròdrom enemic situat a l'Oest de Saragossa. Se'ls feu intensíssim foc antiaeri.

SECTOR DEL NORD. — Al front de Biscaia foren abatuts per la nostra artilleria antiaèria dos avions facciosos.

ELS D'AHIR

SON OCUPADES IMPORTANTS POSICIONS AL PIRENEU ARAGONES.--PRESSIO ENEMIGA SOBRE BILBAO

Madrid, 13. — Comunicat de guerra de les 22 hores:

CENTRE. — L'artilleria facciosa, durant la jornada d'avui, ha bombardejat la població de Madrid i ha ocasionat danys i víctimes.

A dos quarts de tres d'avui s'ha produït una forta explosió al sector de la Casa de Campo, seguida d'una altra de menys intensitat, resultat de la voladura d'un polvorí que hi havia en un edifici de la Casa de Campo. Efectuat un reconeixement, hom ha pogut donar-se compte de la desaparició d'aquell edifici.

Lleugers tiroteigs i duels d'artilleria als altres sectors d'aquest exèrcit, sense conseqüències.

TEROL. — Les nostres forces han realitzat una incursió pels voltants de Cella i han assolit rescatar vint-i-tres paisans.

EST. — Al sector d'Osca les nostres forces han efectuat una important operació i s'han endinsat a les línies enemigues.

Al sector pirenenc les tropes republicanes han ocupat, entre altres posicions, San Roman de Basa, l'ermita de la Verge de Vallirana, els cims de Sant Joan i muntanya de Coscullaces. Ha quedat interromput el tràfic de Sabiñánigo a Yedra. També han ocupat la caseta de Batanero, des d'on les nostres tropes han batut amb intensitat la carretera i ferrocarril de Sabiñánigo a Horta.

NORD (Biscaia). — L'enemic pressiona fortament, ajudat per l'artilleria i aviació, les nostres línies defensives de Bilbao, i ha obtingut algun lleuger avanç.

Asturies. — Lleuger canoneig i foc de metralladora a Oviedo, sense conseqüències.

A El Escamplero, duel d'artilleria. S'han castigat les posicions enemigues de Peñaflor i voltants de Grado.

SANTANDER. — Les tropes republicanes han avançat en una profunditat de quatre quilòmetres davant del poble de Brusmeda.

SUD TEIX — Amb les tropes republicanes ocuparen Castillo de Zalamea, a la serra Argañade. L'enemic ha intentat la reconquesta en el dia d'avui, però ha estat enèrgicament rebutjat.

Als altres fronts, res de nou.

AL SECTOR PIRENENC HAN ESTAT OCUPADES IMPORTANTS POSICIONS

Comunicat d'ahir al matí del cap de l'Exèrcit de l'Est a S. E. el President de la Generalitat:

S'ha efectuat al sector d'Osca una important operació de tempteig per tal d'estudiar els efectius, material de guerra i fortificacions enemigues. Han pres part en aquesta operació, d'una manera eficaç, les nostres forces, les quals han demostrat una vegada més la seva instrucció i entusiasme. S'han profunditzat força les línies enemigues i s'han causat moltes baixes i destruït nombroses fortificacions.

Les nostres forces han tornat a les seves bases de sortida després d'efectuada aquesta brillant operació, en la qual han intervingut els nostres carros de combat i una important base aèria.

Al sector pirenenc també hi ha hagut activitat. La 130 Brigada Mixta ha pres, al sector de Yebra de Basa, les posicions enemigues Cota 1.015, així com San Roman de Basa, Ermita de la Verge de Vallirana, Coronas de San Julián, Mont Las Cocullaces, Cota 1.100, Javardilla i la Cota 1.100 al Sud-est d'Allnés. S'ha interromput el trànsit de Sabiñánigo a Yebra. També s'ha ocupat la Caseta de Batanero, Cota 969, des d'on, amb armes automàtiques, s'han batut intensament la carretera i el ferrocarril de Sabiñánigo a Orna, durant el dia.

Hi ha hagut gran activitat aèria, pròpia i enemiga, sense conseqüències per la nostra banda.

La matinada d'avui s'ha donat un cop de mà al subsector d'Alcubierre sobre les posicions enemigues, amb resultats satisfactoris; per la nostra banda hem de plànyer quatre ferits, i l'enemic ha sofert vint-i-cinc baixes vistes.

Procedents del camp enemic s'han pasat als nostres rengles sis soldats.

Comunicat d'ahir al vespre: Sense novetat.

LA CIUTAT MARXA

LA CORRESPONDENCIA PER A LA CREU ROJA. — Ens comunica la Delegació Internacional de la Creu Roja Espanyola a Barcelona que tota la correspondència que se li envii ha d'anar degudament franquejada, per tal d'evitar retards, molèsties i els perjudicis conseqüents.

PROVES DE REVALIDA. — El proper dimecres, dia 16, a les nou del matí, tindran lloc les proves de revàlida de la carrera de llevadora, a l'Auditori d'Obstetrícia de la Facultat de Medicina de la Universitat de Catalunya.

DONATIUS A L'HOSPITAL CLINIC. — A l'Administració d'aquest Hospital s'han rebut els donatius següents:

Companys de la Fàbrica núm. 9, Secció de carregament de bombes, 589'25 pessetes; Associació Catalana d'Invàlids, 100; Companys de Tretineria Barcelonesa, Indústria Obrera Col·lectivitzada (abans Rivière), 600. Total: 1.289'25 pessetes.

AGRAIMENT. — El Comitè Ibero-Americà, que organitza la tramesa a Mèxic de l'expedició de tres-cents nens espanyols refugiats de les zones de guerra, ha adreçat al Col·legi Oficial de Metges de Catalunya, una sentida comunicació agraint la col·laboració prestada pels facultatius designats per l'esmentada Corporació, per tal de practicar la revisió mèdica dels expedicionaris.

AMICS DE LA UNIO SOVIETICA.—Demà, dimarts, a les set de la tarda, el company Pau Balsells parlarà a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, sobre el tema: «La protecció a la maternitat i a la infància a la U. R. S. S.».

Aquesta conferència serà il·lustrada amb projeccions i radiada per les emissores barcelonines.

ESCOLA D'ALTS ESTUDIS MERCANTILS DE BARCELONA. — Demà passat, dimecres, a les deu del matí, tindrà lloc al Paraninf de la Universitat, un acte Tècnic-Cultural organitzat per l'Escola d'Alts Estudis Mercantils, amb motiu del final de curs i començament del període d'examens.

Hi assistiran les autoritats acadèmiques i [illegible]tiques. L'entrada serà pública.

Parla Izquierda Republicana

Respecte a la petita propietat, a la petita indústria i al petit comerç

Madrid, 13. — Al Teatre Parral s'ha celebrat un míting organitzat per l'Agrupació de Madrid d'«Izquierda Republicana», per a fixar la posició del partit en els actuals moments en ordre als diferents aspectes de la vida nacional.

Miquel San Andrés fa història de la política econòmica que hom ha seguit durant la revolució. El Govern ha estat i està al seu lloc mantenint els ressorts fonvamentals de la vida nacional.

Hom parla de l'«abrazo de Vergara». I afegeix: «Nosaltres hem de dir que «Izquierda Republicana» ha estat el més autèntic enemic d'aquest «abrazo de Vergara», i els qui tant parlen culpant els altres de la intenció d'arribar a aquesta abraçada, són precisament els qui ho han efectuat, obrint les portes de les seves organitzacions a tots els qui han volgut entrar-hi.»

Després el senyor San Andrés entra de pie en l'estudi dels problemes econòmics d'Espanya i demostra amb la lectura de diferents textos, com ara coincideixen gairebé tots a demanar el que ja al mes d'agost sollicitava insistentment «Izquierda Republicana» com a prerrogativa indispensable per a portar la lluita contra el feixisme i la revolució per camins perfectament normals: el respecte a la petita propietat, a la petita indústria i al petit comerç.

Finalment parlà el diputat a Corts per Pontevedra i secretari del Consell Nacional d'«Izquierda Republicana», Ossorio Tafall. La seva dissertació fou per a reafirmar allò exposat pels altres oradors. I afegí: «Nosaltres considerem que la revolució ha de tenir un caràcter eminentment constructiu. En l'ordre econòmic cal una disciplina férrea, així com a la reraguarda, semblant a la que hom manté a l'avantguarda militar.

Els republicans tenim davant nostre dos camins: o es fixen en el que són les veritables normes de la democràcia i procurem que imperi el criteri d'una majoria, o cerquem el camí d'arribar a un acord, a una solució transaccional per a tots fermament compromesos a col·laborar lleialment. Per a «Izquierda Republicana» hi ha tres postulats fonamentals: la revolució política, la social i la cultural. Damunt aquests tres postulats correran les activitats del nostre partit.»

Els oradors foren ovacionats.

Parla la joventut

El Consell Nacional del «Front de la Joventut», després d'haver examinat el magnífic moviment de formació del «Front de la Joventut» arreu de Catalunya, ha decidit comunicar a tota la joventut de Catalunya que ha vist l'organització d'actes en els quals es parla en nom del «Front de la Joventut sense que aquest Consell Nacional n'estigui assabentat. Per tant, fem públic que solament són autoritzats a parlar en nom del «Front de la Joventut» aquells oradors que prèviament autoritzi aquest Consell Nacional.

*

Demà, a dos quarts de cinc, reunió del Consell Nacional del Front de la Joventut al seu estatge. Tots els membres del Consell han d'assistir-hi.

TEATRE

«El vell Albrit», al Poliorama

Agustí Collado, que ha arranjat al català, amb tota dignitat, l'obra de Galdós

Per a Galdós, com per a tots els grans autors, el temps no passa. Al contrari, la seva obra es beneficia dels reflexos de l'actualitat, de la passió del dia.

No anem a discutir ara, si val la pena de traduir les obres castellanes al català. El fet és que al Poliorama ens trobem amb «El Abuelo», catalanitzat. I veiem que el traspàs de l'idioma ha estat fet amb tota dignitat i pulcritud.

Aleshores limitem-nos a admirar l'obra més popular de Galdós, a deixar-nos emportar per l'embranzida del seu joc escènic i a tenir l'alè pendent de cada rèplica.

D'aquesta catalanització d'«El Abuelo», feta sota el títol d'«El vell Albrit», en són autors, principalment, Agustí Collado i Enric Borràs. El primer l'ha escrita; el segon l'ha animada, amb la mestria, amb la força, amb la inestroncable suggestió escènica que el nom de Borràs porta aparellada.

Amb el primer actor del Poliorama, inigualable protagonista d'«El vell Albrit», compartiren els aplaudiments satisfets els altres actors i les altres actrius del teatre de la Rambla dels Estudis.

A.

UN FESTIVAL BENEFIC TEATRAL

L'Escola Professional per a la Dona organitzà ahir, a la sala d'espectacles de l'esmentada Escola, un festival a profit del Patronat Pro-Mutilats de Guerra.

Primerament s'interpretà un fragment de l'obra d'Eurípides «D'Ifigènia a Aubis» i, com a segona part, es posà en escena la deliciosa comèdia italiana, obra de Goldoni, «Els enamorats», tr adulda al català per l'escriptor Farran i Mayoral.

Tots els elements que col·laboraren al benèfic festival foren llargament aplaudits i felicitats pels nombrosos assistents.

Moro Giafferi es fa càrrec de l'afer dels periodistes assassinats

Paris, 13.—La senyora Amèlia Rosell, mare dels periodistes Carlo i Nello Rosselli, assassinats a Bagnolet de l'Orne, ha arribat a Paris i ha demanat al famós advocat Moro Giafferi que es faci càrrec dels seus interessos i de la part civil en l'afer.

EL GOVERN DE LA REPUBLICA COMPLEIX ELS SEUS COMPROMISOS

Així és i això ho afirma també una veu tan autoritzada com la publicació anglesa «The Financial News», periòdic dedicat exclusivament a matèria de finances i que gaudeix de reconegut prestigi en aquest aspecte.

Com en tot, ben diferents són els procediments que empren els generals facciosos que componen l'anomenada Junta de Burgos i els que són norma del Govern legítim de la República espanyola. En matèria de finances, en l'aspecte concret del compliment dels compromisos contrets, el Govern republicà actua com el que és: com un Govern conscient de la seva responsabilitat i del seu prestigi. Els facciosos de Burgos es manifesten igualment com el que són: com una partida de bandolers que conculquen el dret i la llei.

No som nosaltres solament els qui ho diem. Ho afirma també així «The Financial News» en l'article que a continuació extractem.

«Sabem que les cases de Londres que es dediquen a la banca reberen aquesta tarda, amb la seva aprovació, els pagaments i reconeixements fets pel Govern de València (Govern d'Espanya) relatius a la «Madlon».

»Es sabut que el reconeixement d'aquests pagaments i de les cèdules i accions, és una actitud justificada anglo-espanyola.

»Malgrat les calamitats desenvolupades amb motiu de la guerra, l'Oficina de Control de Madrid tingué la precaució de cobrir-se a temps amb lliures esterlines.

»Els fons requerits a aquest propòsit foren dipositats oportunament per l'Oficina de Londres del Banc d'Espanya, però el Martin's Bank refusà fer efectius els xecs que presentà la «Madlon» al cobrament, per instruccions que va rebre aquest banc de l'Oficina del Banc d'Espanya de Burgos.

»Encara que es pressiona el Govern legítim per un munt de requeriments financers, a causa d'haver d'atendre la defensa nacional com a conseqüència de la traïció de Franco i de la invasió dels seus aliats estrangers, va situar els fons necessaris per a respondre dels compromisos espanyols.

»Amb això demostrà malgrat la propaganda contrària, que el Govern de València respecta la propietat privada.

»Contrastant amb aquesta actitud correcta, el procedir de les autoritats de Burgos en allò que es refereix al bloqueig de pagaments dels xecs o cèdules de la «Madlon», mereix ésser condemnat durament.

»Burgos no ha tingut en compte que aquests interessos no són propietat d'un bàndol polític espanyol, sinó que són els béns de l'Estat al que representa interiorment i exteriorment el Govern de València.

»Es comprèn que el que fa el «Govern» de Burgos és entretenir o posar tota mena d'obstacles i dificultats als assumptes financers, en viure amb l'esperança del triomf de Franco. Per a aquest cas té el propòsit de fer-se l'amo de tots els fons i deixar desatesos els creditors.»

El general Miaja passa revista a la tercera Brigada mixta

Madrid, 14. — El general Miaja passà revista ahir al matí a la tercera Brigada Mixta. Acompanyat dels caps de l'E. M. i dels seus ajudants recorregué les diverses instal·lacions en les quals, magníficament dotades, figuren la Biblioteca, la sal ad'estudis, les seccions mèdico-quirúrgiques, etc. També visità el general les instal·lacions de l'armament, municions, etc., i tho trobà tot en perfecte estat de conservació i funcionament.

El cap de l'exèrcit d'operacions del Centre, acompanyat sempre dels caps de la Brigada, visità, per últim, la sala de gimnàstica i la Llar del Soldat. Allí pronuncià unes poques paraules adreçades als caps, oficials, classes i soldats de la tercera Brigada. Els exhortà a complir amb llur deure, com fins ara, sense cap defallença, puix que no solament defensen la seva llibertat individual i la d'Espanya, sinó la de la Humanitat. Acabà victorejant la República, Espanya, el Govern i l'Exèrcit Popular, visques que foren unànimement contestats.

Després el general, el seu Estat Major, els seus ajudants i els caps de la tercera Brigada veieren desfilar davant seu les forces armades d'aquesta, que posaren de relleu la marcialitat, esperit militar i disciplina del nostre exèrcit.

El general, tant en arribar com en abandonar el lloc on està instal·lada la tercera Brigada, fou objecte de grans ovacions i visques per part del poble estacionat als seus voltants.

LA CREU ROJA
ESPERA EL TEU
DONATIU
LLIURAT
A
LLURIA, 95. ó
FIVALLER, 2 ENTL.

"A plena satisfacció dels Governs de Berlin i Roma"

Roma, 13.—La premsa italiana no amaga la seva satisfacció pel triomf obtingut a Londres per les exigències feixistes en allò que fa referència a «les garanties» de les flotes de control.

Virginio Gayda, en «Il Giornale d'Italia», es felicita d'aquest acord i diu que «l'episodi de l'agressió hispano-soviètica contra els vaixells alemanys i italians resta liquidat amb plena satisfacció dels Governs de Roma i de Berlin, que estan disposats a prendre una altra vegada part activa al Comitè de no intervenció i al control marítim de les costes espanyoles».

Finalment, felicita el Govern anglès per no haver volgut escoltar les suggerències soviètiques «que, en lloc de facilitar un acord, haurien augmentat més les discussions».

Conferència agrària del Partit Comunista

«No tolerarem que els camperols siguin atropellats i els que acostumen a fer-ho, resten des d'ara avisats», diu el ministre Uribe

"CAL PERSEGUIR ELS LLADRES I MALFACTORS DEL CAMP"

Madrid, 13. — A dos quarts d'onze del matí s'ha celebrat al Cinema Salamanca l'acte de clausura de la primera conferència provincial agrària del Partit Comunista. La concurrència ha estat molt nombrosa i l'acte s'ha retransmès a altres dos locals.

Després de breus paraules del president, s'adreçà a la concurrència Ciril Muñoz, el qual negà l'anticollectivisme que hom atribueix al Partit Comunista.

Després feu ús de la paraula Ramon Mendezona, secretari del Comitè Provincial, i censura les campanyes que hom fa des de determinats periòdics contra les activitats del Partit Comunista.

El públic descobrí entre els assistents a l'acte el comandant Lister i el féu objecte d'una xardorosa ovació.

Després d'ésser llegides diverses adhesions és donada la paraula al ministre d'Agricultura, Vicenç Uribe, el qual és ovacionat mentre una banda interpreta l'Himne de Riego.

Diu que calla que els agricultors de Madrid tractessin de l'esdeveniment d'Espanya. Recorda els sofriments del poble madrileny i la manca d'elements que té per al seu proveïment. El Partit Comunista desitja per això que a Espanya hi hagi una producció pròspera i cal perseguir els lladres i malfactors dels camp. Defensa l'existència de les origades de xoc i recorda l'ajut que presten als camperols determinades unitats militars.

Fa una xardorosa defensa del Partit Comunista en el seu ajut als camperols, i diu que hi ha gent interessada a presentar els camperols com a enemics dels obrers. No som un espantall, sinó uns lleials col·laboradors del camp. També defensem l'existència de les col·lectivitats, sempre que aquestes no siguin un de tants consells d'administració com hi havia abans. El que hom no pot acceptar és voler obligar els treballadors a participar en les col·lectivitats.

Contesta a les recents agressions de l'òrgan de la C.N.T. a Madrid, i diu que malgrat tots els atacs no han variat el camí recte i seguirem, per tant, el que ens marca el nostre partit i no el de la C.N.T. Nosaltres no ens aixecarem mai en armes contra el Govern de la República com han fet altres gents.

Té paraules molt dures contra aquells que han atacat els obrers i els camperols i fa una gran defensa de l'actual collita que es necessària per als combatents i per a la reraguarda. Sempre hem estat al costat d'allò que ha representat el progrés i el benestar del poble.

No hem anat a l'apropiació violenta ni hem pretès imposar-nos amb les armes. El Govern està disposat que algú compliert allò que ell ordena quant a apropiacions i defensa de societats legítimes. No tolerarem que els camperols siguin atropellats, i els qui ho acostumen a fer-ho resten des d'ara avisats. El Govern ha vingut a complir una funció que abans no es complia bé, i compta amb el poble, amb els treballadors, amb els combatents. No ens espanten les veus de tro. Si els comunistes no compleixen el que diuen, vosaltres ens podeu demanar comptes, però tingueu la seguretat que estarem sempre al costat del Govern i del poble fins a aconseguir la meta definitiva que a tots ens interessa.

El senyor Uribe fou ovacionat i l'acte acabà amb la interpretació de «La Internacional i l'«Himne de Riego».

«Entrarem a Monroe dintre dos dies si no s'ha signat el contracte reclamat pels obrers», diu la «United Automobile Workers».

«Si ho intenten, tinc cinc mil homes armats», contesta l'alcalde.

CONFLICTES SOCIALS ALS EE. UU.

Nova York, 14.—Les vagues de la indústria del petroli donaren lloc ahir a nombroses manifestacions. A Monroe, Michigan, se celebrà una reunió monstre als afores de la ciutat. Homer Martin, president de la «United Automobile Workers», llançà un ultimàtum a les Companyies fent-les saber que els vaguistes entrarien a Monroe dintre de dos dies si no signaven el contracte reclamat pels obrers. L'alcalde de la ciutat féu saber que en el cas que els obrers intentessin apoderar-se de la ciutat, tenia 5.000 homes armats.

A Johnstown, Pensilvània, resultaren ferits, a conseqüència d'uns disturbis, tres obrers no vaguistes, un membre de l'escamot de vigilància i un policia. El governador arribà en avió per tal de vigilar l'evolució que pugui sofrir la situació.

John Lewis ha donat ordres perquè es declari la vaga a quinze mines de carbó de Pensilvània que pertanyen a la «Republic Steel». El moviment ha de començar el dimarts: afectarà a 9.500 minaires.

A Yougstown, Ohio, el Congrés de la Federació Americana del Treball es pronuncià contra la vaga de simpatia amb els vaguistes del cer.

CAFES DEL BRASIL PER TOT ESPANYA
Exigiu els cafès del Brasil
Són els més fins i aromàtics
PELAYO : BRACAFE : CARIOCA

Fa un mes que ha estat dissolta

Aclariment del Comissariat de Propaganda

Per sortir al pas d'una acusació publicada en un diari de la nit, edició del dissabte darrer, el Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya manifesta:

a) La Delegació oficial del Comissariat de Propaganda a París, fa un mes que ha quedat dissolta per creure que la seva constitució per delegats de partit no era prou eficaç.

b) L'actuació de la Delegació a París —bona o dolenta— fou impulsada i dirigida per un comitè format per un delegat de la Generalitat, un de la C. N. T. i un de la U. G. T.

c) El Comissariat de Propaganda adscrit a la Presidència rep les seves indicacions generals del President de la Generalitat.

D'acord amb aquestes indicacions les representacions a l'estranger seran unipersonals i actuaran al marge dels partits tot interpretant la síntesi antifeixista que és necessari mantenir.

Pel Comissariat, Jaume Miravitlles, Comissari.

Miaja ha fet publicar un ban per a la ràpida evacuació de la població civil de Madrid

Madrid, 14. — En assumir el comandament civil de la provincia de Madrid, el general Miaja ha fet publicar un ban en el qual dóna les instruccions per a la ràpida evacuació de la capital de la població no combatent.

«La defensa de la capital de la República —diu— i el deure inexcusable de restar víctimes als designis feixistes, fa necessari que s'adoptin les mesures més adequades per tal que de l'evacuació de la població civil s'obtinguin resultats pràctics i beneficiosos, evitant a tots el dolor de les noves víctimes i contribuint amb això a la solució d'un problema de post-guerra al qual tots els ciutadans estem obligats»

En el ban es ratifiquen les mesures adoptades per la dissolta Junta Delegada de Defensa.

SEGONS "CNT"

¿Era anarquista el pilot de l'avió que conduïa Mola?

Madrid, 13. — «C N T» publica un reportatge en el qual s'assegura que Francesc Chamorro, el pilot que conduïa l'avió on viatjava Mola, era anarquista.

Dionís Chamorro, caporal de l'exèrcit popular i cosí de l'esmentat pilot aviador, ha facilitat les dades següents:

Francesc Chamorro Miranda nasqué en un poble de la provincia de Huelva i acomplí el servei militar al regiment de Cavalleria de Villaviciosa, de guarnició a Sevilla. Era l'any 1909.

Arribà el desastre marroquí i el regiment fou traslladat a Àfrica.

Poc després, Francesc Chamorro passà a ésser assistent del tinent coronel del regiment... i a més quelcom agradable per a la filla d'aquell. S'enamoraren els dos i després d'uns disgustos amb el tinent coronel, se'ls hagué de casar a correcuita.

Posteriorment, Chamorro, contra les indicacions del seu sogre, s'allunyà de l'exèrcit i quedà empleat als molls de Melilla. Sobrevingué una vaga i participà en ella d'una manera destacada. El Govern Dato el deportà, per aquesta causa, a la Península.

A la Península començà Francesc Chamorro a treballar en les mines de Riotinto; i en ocasió d'una altra vaga estigué pres i aconseguí sortir bé d'una causa judicial mitjançant la qual se li volien imposar sis mesos de presó.

Com que a Melilla hi tenia la seva muller i les seves filles, es traslladà allà. I s'incorporà al Terç.

Des de llavors quedà interrompuda la seva actuació social, amb la qual havia demostrat ésser un anarquista complet.

Al Terç, Francesc Chamorro començà a escalar posicions. Passà al servei de l'aviació; i, a poc a poc, aconseguí fer-se pilot. Com a tal anava en l'aparell que conduïa el general faccios.

Dionís Chamorro afirma:

«El meu cap oferiria jo com a garantia que la mort de Mola es deu al meu cosí. Tantes vegades es jugà la vida, que jugar-se-la una més i perdre-la a canvi d'anihilar un tirà, no ha estat cosa que hagi hagut de pensar-s'hi durant molt temps. Ell, per sobre de tot, era anarquista.»

Shang-hai
Rambla de Catalunya
Cada dia. ACADEMIA DE DANSA de 5 a 9 d'11 a 1
ORQUESTRES HAVANA-JAZZ
I EMPORIUM
Acurat servei al taulell
BARMAN PERET

© Archivos Estatales, cultura.gob.es
ARCHIVOS ESTATALES

ULTIMA HORA
INFORMACIÓ·CRÍTICA·REPORTATGE

REPORTATGES-INFORMACIONS-ARTICLES...

NO VULL ALTRE TITOL QUE AQUEST: infermera

TERESA DANIEL atén els que sofreixen...

—Igual que un conte, que la més bella història sentimental que us puguin explicar:

Hi ha una noia que li han ofert contractes magnífics per cantar als principals teatres del món— té una veu i una bellesa prodigiosa—, ha estat sollicitada per actuar al llenç de les primeres productores cinematogràfiques de Nord-Amèrica. Doncs, bé. Ho ha rebutjat tot; tot allò que faria feliç el mortal més exigent, la criatura més ambiciosa.

—I ho ha deixat?

—Per a cuidar malalts. Simplement per a això, per a assistir els ferits, per a integrar aquesta legió de dones abnegades, les infermeres, que estan al costat dels caiguts, que col·laboren amb els metges en la tasca de salvar moltes vides humanes, que no regateigen temps ni cap sacrifici per a auxiliar les víctimes actuals. Ha volgut ésser un anònim soldat d'aquest blanc exèrcit benèfic, el primer d'arribar als hospitals i el darrer d'abandonar-los.

—Qui és? Bé m'ho podrieu dir!

—Teresa Daniel.

—La liederista que fou «Miss Espanya» 1932?

—Exacte, la mateixa: però no ho digueu gaire alt això de «Miss». Es un record que no li plau i un títol que no li plau haver posseït.

Ara és, únicament i exclusivament, una noia infermera al servei de la humanitat, al servei dels ferits dels criminals bombardeigs feixistes.

*

Aquests amics que conversen a la porta de l'Hospital tenen raó. Teresa Daniel, la cantatriu de veu magnífica, sols comparable a la seva bellesa física, es infermera.

Gairebé des dels primers dies d'esclatar el criminal alçament facciós, Teresa es troba a la Sala d'urgència de l'Hospital Clínic.

És en aquesta sala on s'han presenciat escenes més horribles i on han estat dutes persones destroçades, fetes malbé a conseqüència dels bombardeigs sobre la capital.

Només un esperit ferm, un tremp heroic que sobreposés el deure de la seva alta missió al sentimentalisme i a l'entendriment podia aguantar amb estoicisme aquells crits de dolor, de desesper; només una criatura forta podia romandre serena davant aquells cossos mutilats, mancats de braços, de cames i de rostres cremats, restes millor de persona que persones mateixes.

—És el deure de les meves companyes i el meu romandre ací —ens diu Teresa Daniel, i afegeix:

—Com més terrible és el cas, més gran ha d'ésser el nostre esforç. L'única compensació nostra és aquesta: el sacrifici.

*

Teresa Daniel segueix ostentant la mateixa bellesa serena, tranquil·la, arrogant i superba que la féu triomfar en 1932. En els seus ulls hi ha, però, la imatge dels horrors que ha presenciat. Són tenyits per una tristesa que el seu dolç i agradable somris no pot esborrar.

Dins la bata blanca apareix més alta, més majestuosa i més bonica. L'uniforme benèfic li dóna encara una encís més gran. Tota ella és gràcia i simpatia a la vegada.

—Us agrada la vostra carrera?

—Molt. Sempre m'ha plagut. Em satisfà poder ajudar una mica la gent que sofreix. Prefereixo això a totes les coses d'aquest món.

—Si, ja sé que haveu rebutjat contractes molt avantatjosos.

—Aquestes coses no interessen. En aquests moments la nostra obra és més important. Un contracte no vol dir res. A més us he d'ésser franca: el cinema no m'agrada. El que em plau extraordinàriament, és el cant. Jo sóc això: liederista.

—Heu donat molts concerts?

—Uns dos-cents. Gairebé per tot Europa. Darrerament m'havien ofert un recital a Nova York. Però ja us ho he dit: no vull anar-me'n. Fa molt temps que estic en aquest hospital. Hi vaig entrar d'interna abans del 19 de juliol.

Teresa ens mostra el títol de la seva carrera signat pel doctor Bellido en data 15 de juliol de l'any 1936.

—¿I no enyoreu, enmig d'aquestes escenes de profund dramatisme, aquell any 1932 apoteòsic durant el qual fóreu la nostra «Miss» i la «Miss» d'Espanya davant l'assentiment i l'admiració de tothom? ¿No enyoreu els viatges triomfals, aquells aplaudiments amb què el públic acollia arreu la vostra presència?

—No, no! Molt al contrari, voldria esborrar del meu record aquest passat recent, el record d'aquelles hores triomfals. Ara em sap molt de greu haver estat nomenada «Miss»; per això mai no en vull parlar d'aquells dies, i sobretot, no en parleu! He trencat fa temps amb els intervius i les declaracions periodístiques.

—Quin títol voleu, doncs?

—Només un, el que tinc: infermera.

Artur LLORENÇ

"GERMANS, NO DISPAREU!"

14 de juny, a la mar Negra

—Germans, no dispareu!

El crit es sentí per tot Europa, per tot el món. Retrunyí, amb una potència que augmentava amb la distància i el temps, fins als recons més allunyats de la Tússia dels Tsars.

—Germans, no dispareu!

Ho va cridar un mariner qualsevol de la tripulació del creuer de la flota imperial russa «Príncep Potemkin de Tauride». Era el dia 14 de juny del 1905. Fa exactament 32 anys.

* * *

Tothom recorda el film, magnífic, que sobre la gesta dels mariners de la Mar Negra ha construït Eisenstein. Tothom viu encara les escenes emocionants vistes per primera vegada, mig d'amagat, en sessions privades i després revistes, retallades ja i fetes «aptes» per a la massa.

La càrrega de la policia, que va baixant impassible, graó per graó, la gran escala del port d'Odessa; el cotxet d'infant que rodola escales avall i que arrenca, sempre, un crit d'angoixa a les dones que presencien la pel·lícula; la desfilada en massa dels obrers d'Odessa per davant de la tenda que aixopluga el cadàver del mariner del «Potemkin», mort pels seus oficials; i les darreres escenes, apassionants, que tallen la respiració, quan el vaixell sublevat passa per davant de les altres unitats de l'esquadra russa, i no sabem si els mariners que encara es mantenen lleials al tsar i als seus oficials dispararan o no contra els germans sublevats.

—Germans, no dispareu!

El crit acompassa tot el film. I va assenyalar, també, l'epopeia viscuda pels mariners del creuer «Príncep Potemkin de Tauride».

* * *

La situació de l'Imperi era difícil. Les noves de la guerra cada dia eren pitjors. El poble no la volia i protestava de les càrregues i sacrificis que li imposaven per a satisfer els interessos d'unes quantes empreses i les aspiracions imperialistes de la corona. Les vagues es succeïen per tot el país, i amb intensitat no assolida mai al sud.

Hi havia hagut ja rebellions, ràpidament sufocades, a diverses casernes. La vida era cara. L'Estat necessitava tots els diners per a la guerra i els soldats i mariners menjaven malament, i eren tractats pitjor pels seus oficials, tots ells fills de l'aristocràcia o de l'alta burgesia.

L'agitació revolucionària era cada dia més profunda. Els elements socialistes treballaven infatigablement. L'educació política —mig teòrica, mig instintiva— de les masses s'anava perfilant ben de pressa.

Un pretext qualsevol —en aquest cas el pèssim estat de la carn, més plena de cucs que d'altra cosa—, provocà l'incendi. Els mariners del «Potemkin» es neguen a menjar la repugnant minestra. El comandant ordena que els promotors del que ell anomena motí siguin afusellats a proa del creuer. I llavors surt el crit:

—Germans, contra qui dispareu?

Uns moments de vacil·lació, trencats només per la veu exasperada de l'oficial que repeteix, com un foll, l'ordre de:

—Foc! Foc! Foc!

I després, són els oficials els qui es veuen amenaçats pels fusells dels mariners. Uns es llancen al mar i fugen nedant, embrutant-se els llampants galons amb l'aigua bruta de petroli. Altres, resten detinguts.

Un mariner ha caigut mort en la lluita. Els seus companys, que ja han constituït un Comitè que es fa càrrec de la marxa de la vida a bord, el porten a terra i el dipositen sobre unes estibes de fusta, al port d'Odessa.

Milers i milers d'obrers es manifesten davant del cadàver del camarada. Milers i milers de treballadors han de passar per sota dels sabres de la policia per tal de poder arribar vora de l'aigua, allí on hi ha el primer mort de la Revolució. Les escenes sagnants es repeteixen durant dos dies. Tota la premsa de l'Imperi, malgrat la censura, parla de la sublevació. Els agitadors aixequen una gran onada de simpatia i de solidaritat amb els marins de la Mar Negra. Manifestacions a totes les ciutats...

*

Els mariners es reuniren i redactaren un manifest que deia:

«Nosaltres, mariners de la flota de la Mar Negra, unint la nostra veu a la de la Rússia que treballa i produeix, demanem l'abolició del règim absolutista i la implantació de la República democràtica. La sobirania del poble sols podrà restaurar-se mitjançant la convocatòria d'una Assemblea Constituent, elegida pel sufragi universal. Ens consta que el tsar ha portat el país a la guerra perquè així convenia als seus interessos personals. Demanem, doncs, que se suspenguin immediatament les hostilitats.

I en aixecar la nostra veu, amb la de tot Rússia, estem segurs que el nostre exemple —el del creuer «Potemkin», en rebellar-se contra les humiliacions i contra la tirania— serà seguit per tota la marineria de la flota de la Mar Negra i per tot l'Exèrcit.

Ja és hora que el tsar comprengui que el seu darrer puntal li falla. L'hora de la nostra alliberació s'apropa!

A baix l'autocràcia! A baix el tsar! A baix la guerra!

Visca l'Assemblea Constituent! Visca la República democràtica! Visca el socialisme!»

*

Però l'exemple dels heroics mariners del «Potemkin» no va pas ésser seguit, com ells demanaven i esperaven. Potser la seva rebellió va ésser prematura. Potser els altres mariners i l'Exèrcit no estaven prou preparats encara. El cert és que el «Potemkin», que concentrava la simpatia i l'adhesió de totes les masses de Rússia, no aconseguí tenir aliats.

En aquesta situació, els mariners sublevats, després d'esperar uns dies, decidiren menar el creuer cap a un port estranger i desembarcar, per tal de lliurar-se de la repressió sagnant que preparaven els almiralls.

Ells havien complert amb el seu deure. Havien exposat la vida per tal d'ajudar la Revolució. Uns mesos després, la revolta encenia tot Rússia. Naixen els primers Soviets. Els mariners del «Potemkin», que miraven els esdeveniments des de Romania —on desembarcaren després de passar por entre els cinquanta vaixells de l'esquadra, que malgrat les ordres rebudes es negaren a disparar ni una sola canonadà contra els sublevats— podien estar convençuts i orgullosos d'haver contribuït a desencadenar un moviment que —per bé que no tot seguit, al cap d'uns anys— havia d'aterrar el més ferotge i retrògrad dels regims de tirania.

EL PRIMER MORT DE LA REVOLUCIÓ

*

Han passat molts anys i moltes coses des de les jornades del juny de 1905 que veieren la sublevació dels mariners de la Mar Negra.

La Revolució ha triomfat a Rússia. El feixisme, per contra, ha vençut en altres països. Les democràcies lluiten desesperadament per a la seva conservació.

I al cap de tants anys i de tantes coses, l'exemple del «Potemkin», o millor dit, el seu record, ha estat renovat, fet revíure de nou pels mariners espanyols de la Mediterrània, l'Atlàntic i de la Cantàbrica.

El «Jaime I», l'«Almirante Miranda», el «Sànchez Barcàiztegui» i tants d'altres, són nous «Potemkins» que donen una lliçó al món.

I d'ací uns anys, quan n'hagin passats molts i s'hagin esdevingut moltes coses, els diaris parlaran del 19 de juliol a les mars ibèriques com ara parlem, nosaltres, del 14 de juny a la Mar Negra.

En memòria dels caiguts

Ahir tingué lloc, al Casal d'Esquerra «Francesc Macià», un sentit i emotiu acte amb motiu de trobar-se a Barcelona, en permís, una centúria dels quatre-cents vuitanta-vuit soldats que fins avui han sortit al front procedents d'aquest Casal.

Els components de l'esmentada centúria, abans de partir cap al front, la qual cosa han fet avui, regalaren al seu Casal una bella allegoria, que reproduïm, obra de l'artista forjador Gerard Alegre. Amb motiu de fer lliurament d'aquesta obra artística es pronunciaren diversos parlaments a càrrec de Joan Fernández Castanyer, president del Casal; Sebastià Coma, Orezco, Baldomer Xifré, Llorenç Perramon, Joan Sànchez, Gerard Alegre i Marian Puig. Tots els parlaments foren llargament aplaudits pel nombrós públic que omplia el local.

La inauguració de la bella allegoria serà feta oficialment el proper diumenge. Hi assistirà S. E. el President de Catalunya.

(Foto Centelles)

No hi ha benzina?

Cada dia llegim queixes de sectors determinats per la falta de gasolina.

Doncs bé: el pacífic ciutadà que ahir, per exemple, hagués tingut la paciència d'asseure's una estona a qualsevol de les sortides de Barcelona, hauria dubtat que aquí no hi hagi carburant per als automòbils, puix que els vehicles que sortiren —i més tard entraren— de la ciutat eren incomptables.

Això, sí! Tots lluïen rètols que justificaven el servei del cotxe.

Ara, que el pacífic ciutadà va veure, amb gran sorpresa, que la "càrrega" que duien no lligava massa bé amb el retolat esmentat. Resulta que els cotxes anaven plens de ciutadans i ciutadanes en pla d'esbarjo, i de paquets i més paquets de minestra...

Apuntem el fet, per avui.

Ajut Infantil de Reraguarda

Milers d'infants víctimes del feixisme s'acullen a les residències d'Ajut Infantil de Reraguarda, on troben el benestar i la protecció que es mereixen.

Col·laboreu a l'obra d'«Ajut Infantil de Reraguarda» i no deixeu d'enviar el vostre donatiu al nostre estatge central de la plaça de Ferrer i Guàrdia, 11, pral.

VAL LA PENA D'ÉSSER LLEGIT I PENSAT

En l'embalum de prosa híbrida que venim patim, perquè sembla que ha arribat l'hora que escriguin els qui no tenen res per a dir, és una remarcable troballa l'article que Marian Rubió i Tudurí publicà ahir en el nostre fraternal col·lega «La Humanitat» sota el títol «Diguem-nos la veritat».

Perquè creiem que val la pena d'ésser llegit i pensat, perquè creiem que Rubió enceta un tema amb valentia, amb llenguatge clar i català, el reproduïm íntegre. I el reproduïm amb la bona intenció que els nostres lectors no es deixin perdre una ratlla. I, si algú l'ha llegit, no hi fa res. Que hi torni. Repetim que val la pena d'ésser llegit i pensat...

«En enjudiciar els fets polítics —i en general tota mena de fets—, l'esperit pren postura, segons l'especial manera d'ésser del qui judica. Per alguns les culpes són sempre dels altres, i així viuen tranquils amb la seguretat que si els altres fossin bons minyons tot aniria bé. Altres temperaments s'inclinen a donar-se la culpa de tot, i aquesta manera d'ésser els fa actius, decidits, enèrgics i previsors.

Davant del plet internacional que envolta la guerra civil espanyola adoptem tots, en major o menor proporció, aquella primera posició. Cada dia llegim en els diaris o sentim en les converses coses d'aquest estil: «Es vergonyós que les potències democràtiques tolerin això o allò; Anglaterra i França no saben el que fan; si Espanya cau a poder dels feixistes, pobres imperis colonials de França i Anglaterra; i que no ho veu Anglaterra que la Mediterrània és la ruta de l'Imperi?», etc., etc.

Si en lloc d'adoptar aquella primera posició o pensar en les culpes aliones, que no tenim mitjà de corregir, adoptéssim la segona posició i penséssim en les nostres culpes, no parlaríem del que haurien de fer França i Anglaterra, per fer-nos guanyar la guerra; parlaríem del que podem fer nosaltres per guanyar-la.

I posada la qüestió en aquest terreny, mirant les nostres faltes i prescindint una mica de mirar les del vei, el nostre problema, en l'ordre internacional, ha de plantejar-se així:

Podem o no, vèncer, amb les nostres forces, la coalició dels rebels amb Alemanya i Itàlia?

Jo no tractaré de discutir aquest punt i amagaré la meva convicció personal. Analitzaré de les dues hipòtesis.

En el primer supòsit, és a dir, si podem guanyar sols, som lliures d'actuar, en l'ordre exterior i en l'interior, com vulguem. Es el cas de Rússia dels anys de la Revolució.

Si pel contrari estem en el segon cas, necessitem aliats i hem de fer-ne-los, i oferir, a aquests eventuals aliats, una compensació. Ningú no fa res per res, i els pobles menys que els individus són inclinats a fer regals.

Ara bé, ¿què podem donar a França i Anglaterra, com a contraprestació d'una eventual col·laboració?

Els francesos han dirigit sempre la política africana, des del 1902, en sentit de cercar l'amistat amb Espanya, perquè la nostra amistat assegura les línies de comunicació entre les colònies i la metròpolis. Anglaterra en té prou amb una Espanya neutral, que li asseguri la possessió de Gibraltar i la inutilització per una acció naval de les bases peninsulars i de les nostres illes. Essencialment pel que es refereix a Espanya els interessos britànics i francesos coincideixen.

El tracte consistiria doncs, a canviar un servei actual, que ens prestarien França i Anglaterra, per un servei que nosaltres hauríem de prestar eventualment el dia de demà, que fóra assegurar aquella política de França i Anglaterra.

Es donc un problema de confiança en el nostre comportament i la confiança no és possible sense que ací hi hagi un govern fort. Sense ell, nosaltres podríem prometre als nostres futurs aliats el que ens pertoqui. Però ells sabrien perfectament que qualsevol agitador d'origen germànic o francès, disfressat potser amb vestits de fantasia, o simplement un moviment d'una dotzena d'incontrolats, faria ineficient el convenit i l'aliança. No. Ningú no tracta amb els que no inspiren confiança si no és en la forma de toquem i toquem. I França — i més Anglaterra — prefereixen que la guerra civil es resolgui per ella mateixa, que no pas fer un estorç avui, en nom d'una contrapartida a satisfer el dia de demà. Perquè no els mereixem crèdit. Perquè no es fien de la nostra paraula.

I aquí entra l'aspecte greu de l'assumpte. Nosaltres hem despossert els súbdits britànics i els súbdits francesos. Els nacionals d'aquests països han suportat la Revolució com els enemics, cosa perfectament lògica perquè en la lluita entre el treball i el capital no compta el color ni la bandera que decori a aquest. Però, desgraciadament, per un súbdit britànic i àdhuc per un francès, això és molt greu. Es impossible fer comprendre a la classe dirigent de França i Anglaterra que la nostra «revolució és un «fet social» i no una vulgar espoliació en gran escala, i naturalment el nostre «clima social» que ells consideren un «clima penal» obstrueix la possibilitat que França i Anglaterra ens atorguin llur ajut actual, a base d'una cooperació futura. Aquells pobles diuen que nosaltres que, en fer la Revolució, hem sortit de la llei, en nom de la «conveniència social», faltarem al tractat d'alliança, en nom de la «conveniència política». Com que la confiança no es compra ni es ven, sinó que es mereix o no es mereix, no ens queden més que dos camins. O merèixer la confiança francesa i anglesa fent el que calgui a aquest fi. O prescindir d'Anglaterra i França guanyant la guerra sense llur ajut.

Examinem les nostres possibilitats sense enganyar-nos. Si podem anar sols, seguim la nostra via. Si necessitem ajut, cerquem-lo, aconseguim-lo sense dubtes i sense vacil·lacions.

Seria imperdonable, de part nostra no veure les coses clares i amagar-nos la veritat a nosaltres mateixos.»

L'«ESPANYA» PER A ESPANYA

Han quedat oberta al públic les oficines que el Comité Pro Cuirassat «Espanya» ha instal·lat a Barcelona, Fontanella, 11, principal, on s'han començat a rebre donatius amb destinació a la magna obra que aquest organisme s'ha imposat.

Amb el fi de formar un Album d'honor que, enquadernat en els volums necessaris, figurarà al seu dia a la biblioteca de l'esmentat vaixell, es troben a la disposició de tots els patriotes i amants d'Espanya a les esmentades oficines les fulles on es recullen les signatures que han de constituir la prova de la potència de la reraguarda antifeixista.

© Archivos Estatales, cultura.gob.es
ARCHIVOS ESTATALES